

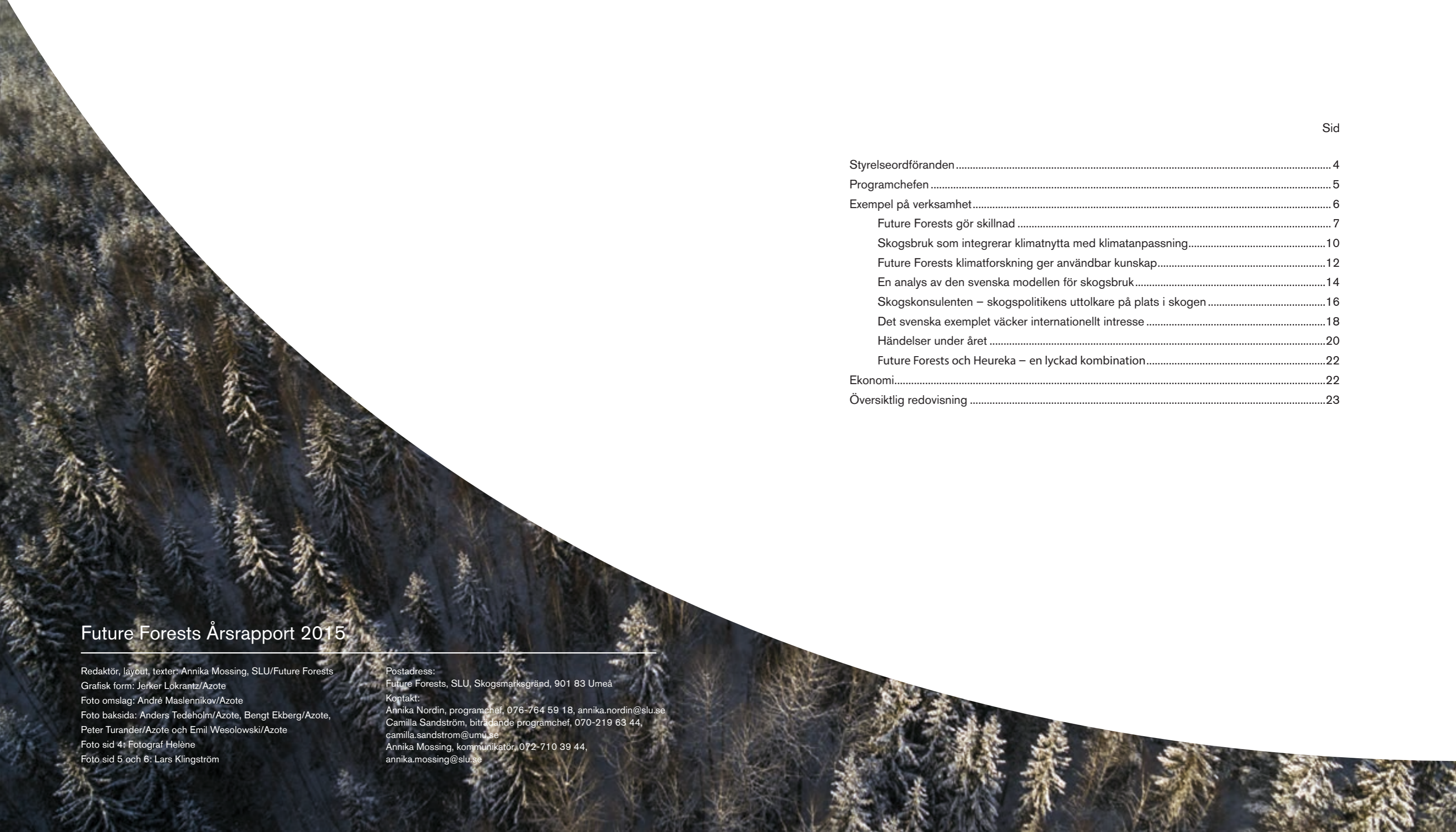

Future Forests

Årsrapport 2015

SKOGFORSK

Future Forests Årsrapport 2015

Redaktör, layout, texter: Annika Mossing, SLU/Future Forests
Grafisk form: Jerker Lokrantz/Azote
Foto omslag: André Maslennikov/Azote
Foto baksida: Anders Tedeholm/Azote, Bengt Ekberg/Azote,
Peter Turander/Azote och Emil Wesolowski/Azote
Foto sid 4: Fotograf Helène
Foto sid 5 och 6: Lars Klingström

Postadress:
Future Forests, SLU, Skogsmarksgränd, 901 83 Umeå
Kontakt:
Annika Nordin, programchef, 076-764 59 18, annika.nordin@slu.se
Camilla Sandström, biträdande programchef, 070-219 63 44,
camilla.sandstrom@umu.se
Annika Mossing, kommunikatör, 072-710 39 44,
annika.mossing@slu.se

	Sid
Styrelseordföranden.....	4
Programchefen	5
Exempel på verksamhet.....	6
Future Forests gör skillnad	7
Skogsbruk som integrerar klimatnytta med klimatanpassning.....	10
Future Forests klimatforskning ger användbar kunskap.....	12
En analys av den svenska modellen för skogsbruk.....	14
Skogskonsulenten – skogspolitikens uttolkare på plats i skogen	16
Det svenska exemplet väcker internationellt intresse	18
Händelser under året	20
Future Forests och Heureka – en lyckad kombination.....	22
Ekonomi.....	22
Översiktlig redovisning	23

För första gången någonsin arrangerades en Världsskogskongress i Afrika. Kongressen går av stapeln vart sjätte år och nu stod Sydafrika för värdskapet. En Världsskogskongress är en unik arena där praktiker, politiker och forskare kan mötas, för att under några dagar utbyta kunskaper och erfarenheter om världens skogar. Det var därför mycket bra att Future Forests var på plats, då 4000 deltagare från 142 länder samlades i Durban.

PÅ KONGRESSEN PRESENTERADE Future Forests några av sina tvärvetenskapliga forskningsresultat i seminarier och side-events. Det var glädjande många som var intresserade av att få ta del av det svenska perspektivet på hållbart skogsbruk. Vi fick också god uppbackning av representanter från svenska skogssektorn och departement. Extra roligt för mig personligen att återse skogsfolk från olika länder som jag tidigare mött under min tid på Skogsstyrelsen och Sida. Flera av dem blev imponerade av Future Forests och särskilt det tvärvetenskapliga greppet väckte intresse.

VÄRLDSSKOGSKONGRESSENS TEMA ” Forests and people” är angeläget eftersom skogen har en sån avgörande betydelse för många människors levnadsvillkor. Man kan förstås konstatera att skillnaderna mellan nord och syd är stora. Exempelvis är återbeskogning en självklarhet i vår del av världen, medan skogsavverkning i fattigare länder ofta innebär en reell avskogning, där markanvändningen förändras radikalt.

STÄLLNINGSTAGANDENA från Världsskogskongressen sammanfattades i en skogsvision för år 2050 den s.k ”Durbandeclarationen”. I denna deklarerar att ett hållbart skogsbruk är grunden för att ta del av skogens alla möjligheter. Skogens viktiga roll för klimatfrågan lyfts särskilt. Den brukade skogens betydelse för att skapa motståndskraftiga ekosystem liksom skogens roll som kolsänka samtidigt som skogen ger andra ekosystemtjänster betonas. Durbandeclarationen blev därmed ett viktigt inspel till Klimatmötet i Paris där skog och markanvändning fick

en framträdande roll. I klimatavtalet uppmanas nu länderna att bevara och hållbart bruka skogen och minska den globala avskogningen.

EFTER SJU ÅR med Future Forests levererar det tvärvetenskapliga arbetet forskning av högsta klass. Det tog emellertid några år innan forskare från olika discipliner lyckades utveckla metoder och arbetsätt. Idag finns en verkligt bra bas att arbeta vidare från. När vi nu går in i programmets avslutande år är det därför angeläget att hitta former för att ta hand om det som byggts upp i Future Forests. För att diskutera detta har styrelsen och programledningen träffat ledningarna på SLU, Umeå universitet och Skogforsk. Det finns en gemensamt positiv inställning att bygga vidare på tvärvetenskapen. Formerna för hur detta ska göras kommer att konkretiseras nu under det avslutande året. Det som skapats inom Future Forests är väl värt att förvalta och utveckla för framtidens skogsforskning.

Maria Norrfalk, styrelseordförande i Future Forests

För Future Forests innebar 2015 att vår kunskap blev ännu mer efterfrågad av svenska likaväl som av internationella beslutsfattare. Klimatavtalet från Paris lyfter ju fram skogen som en viktig del av lösningen på klimatproblemet. Budskapet från Paris är att hållbart klimatanpassat skogsbruk gör klimatnytta. Även FN:s 17 nya hållbarhetsmål understryker betydelsen av hållbart skogsbruk.

DET MESTA AV Future Forests forskning berör ju klimatutmaningen och vilken roll hållbart skogsbruk kan komma att få i ett biobaserat samhälle. Att vår forskning inom området håller hög internationell kvalitet stod klart efter den utvärdering Mistra lät göra av sin klimatforskning under hösten. Slutsatsen från rapporten är att Future Forests lyckats generera forskning som gör samhällsnytta. Hög vetenskaplig produktion och kvalitet samt förmåga att engagera intressenterna i forskningen lyftes fram som viktiga framgångsfaktorer av den internationella utvärderingspanelen. Till vår utvärderingsrapport intervjuade vi en rad intressenter som gav synpunkter på vår forskning. Det var mycket uppmuntrande att ta del av dessa synpunkter. Flera vittnade om att vårt tvärvetenskapliga angreppssätt berikat och ökat kunskapen om och beredskapen inför klimatutmaningen.

UTVÄRDERINGSPANELEN LYFTE även fram våra internationella samarbeten och engagemang som viktiga för det som åstadkommit. Under året har särskilt Future Forests samarbete med IIASA (the International Institute for Applied Systems Analysis) börjat att generera intressanta resultat. Dessa lyfter exempelvis fram hur ökad användning av bioenergi från skogen hänger ihop med kapaciteten att begränsa klimatförändringen. Ju större begränsning av klimatförändringen desto större anspråk på bioenergi från skogen visar IIASA:s modeller.

DET HAR SAGTS ATT det ambitiösa klimatavtalet från Paris kommer att kräva en samhällsomvandling av näst intill obegriplig omfattning. Utmaningen är

förstås global, vi delar ju alla samma atmosfär. Men hur klimatavtalet ska implementeras avgörs av lokala förutsättningar. I Sverige har vi exceptionellt goda förutsättningar och vi borde kunna bli ett föregångsland i det globala klimatarbetet. I detta sammanhang är vår skog en enorm resurs. Skogen binder koldioxid, och vi kan använda skogen till att lagra koldioxid, eller till att substituera för samhällets användning av fossil koldioxid. Just nu gör vi lite av bägge delarna, men handlingsalternativen för framtiden är många. Det gäller nu för beslutsfattarna att komma överens om hur Sverige ska bli klimatneutralt och förhoppningsvis även fossiloberoende.

DET GÄLLER ALLTSÅ för beslutsfattarna att komma överens om vad man vill, men också att finna medel hur man ska nå målen med framtidens skogsbruk. Här kan Future Forests forskning bidra med fortsatt samhällsnytta genom att tillhandahålla metoder för dialog mellan beslutsfattare, forskare och olika intressenter och inte minst genom att tillhandahålla tvärvetenskapliga analyser av konsekvenser av olika handlingsalternativ för skogsbruket, allt för att beslutsunderlagen ska bli så bra som möjligt.

Annika Nordin, professor vid SLU och programchef för Future Forests

Syftet med all forskning är att den ska göra långsiktig samhällsnytta. Tack vare intressenternas engagemang märks dock redan idag nyttan av Future Forests.

Future Forests gör skillnad

Ett vetenskapligt underlag för framtidens skogsolitik – så skulle man kunna formulera förväntningarna på Future Forests vid programmets start år 2009. Future Forests utgångspunkt var att klimatförändringen och globaliseringen skulle komma att ställa allt högre och delvis nya förväntningar på skogen. Samtidigt präglades skogsdebatten i Sverige sedan länge av läsningar mellan olika intressen.

Idag har Future Forests utvecklat fruktsamma tvärvetenskapliga samarbeten, ett gott klimat för samverkan med sektorn och en effektiv och uppskattad forskningskommunikation. En viktig produkt är att Future Forests tillsammans med Skogsstyrelsen etablerat en modell för adaptiv skogsskötsel, som kan användas för att inkludera olika intressen i dialog om möjliga framtida utvecklingsvägar för skogsbruket.

Samverkan i Future Forests tappning bygger på möten mellan forskare och beslutsfattare i policy och praktik, men också mellan forskare från olika orskarmiljöer. Att återkommande träffas och diskutera brännande forskningsfrågor, resultat, och olika möjliga tolkningar och konsekvenser av resultat har så småningom skapat en grund för ett tillitsfullt samtalsklimat där olika frågor ställs alltmer på sin spets.

Viktigt att inkludera alla

Redan vid programmets start konstaterades att det var nödvändigt med en bred representation av intressenter i programmet. Detta skulle borga för att forskningen skulle generera värde för användarna och för att kunskapen skulle nå stor spridning bland användarna.

Future Forests referensgrupper kopplade till de fyra tematiska programkomponenterna har i detta sammanhang under de tre senaste åren spelat en nyckelroll. Grupperna har bestått av representanter för företag, myndigheter och ideella organisationer. Allt som allt har 25 organisationer varit representerade. De inspel referensgrupperna bidragit med har påverkat inriktningen på programmets forskning. Dessutom har grupperna verkat som bollplank för forskarna i tolkningen av forskningsresultat.

För de intressen som tidigare inte haft en självklar roll i diskussionerna om skogsbruk har Future Forests kommit att betyda att de nu fått en tydligare plats på spelplanen. Ett exempel är rekreationsintressena.

Göran Andersson från Friluftsrådet förklarar varför Friluftsrådet valt att prioritera deltagandet i Future Forests högt, trots att forskningen egentligen inte handlar så mycket om friluftsliv:

”Deltagande i Future Forests är absolut relevant. För oss handlar det om att finnas med på arenan, vilket vi ser som viktigt ur ett dialogperspektiv. Det ger oss en relation till skogsnäringen och kunskap om hur de tänker. Vi bedriver ju vår verksamhet på annans mark. Det har vi rätt till i och med allemansrätten, men det är ändå viktigt med lyhörddhet inför markägarnas situation.”

Ett än mer inkluderande grepp togs inom ett av Future Forests allra mest innovativa projekt som utforskade olika intressentgruppers önskvärda framtider i en form av deltagandeforskning. Ett 40-tal organisationer valde att delta i projektet, däribland Sametinget. Marita Stinnerbom från Sametinget vittnar om att själva deltagandet i en forskningsprocess kan bidra till kapacitetsutveckling:

”Detta är ett av de bättre forskningsprojekt som jag varit med om. Jag tycker att det har gett oss ett nytt sätt att tänka – inte bara i nuet, utan om framtiden. Jag är imponerad av hur forskarna förstod oss och det vi kom fram till och hjälpte oss utforma en framtidsvision. Det har spritt ringar på vattnet och gett oss en insikt om att vi måste bli bättre på att förklara att vi också nyttjar skogen som en näring.”

Att förstå hur andra tänker

”Ibland kan det vara en kärnfråga att förstå varandras utgångspunkter.”

Så säger Henrik von Stedingk som är skogsansvarig på FSC Sverige och har varit med i en av Future Forests referensgrupper. I sin roll hanterar han många av de konflikter som genomsyrar debatten om svenskt skogsbruk. Future Forests forskare har på många olika sätt bidragit med forskning och kunskaper som kastar ljus över hur skilda värderingar, attityder, tankefigurer och riskuppfattningar påverkar möjligheterna att komma framåt i hanteringen av en fråga. Henrik von Stedingk uppskattar exempelvis angreppssättet i diskussionerna som handlade om risk och osäkerhet:

”För mig är till exempel diskussionen om risk och riskuppfattningar väldigt intressant. Inom FSC är det klockrent så som sociologen Rolf Lidskog beskriver det. Det gör det tydligt för mig varför det ibland kan vara så svårt att komma överens. Om vi inte kan mötas i att vi ser olika på saker, till exempel hur vi värderar en risk, så talar vi förbi varandra. Mycket i

skogen handlar om människor, men vi pratar om skog och arter. Därför är det väldigt viktigt att Future Forests har tittat på värderingar.”

Future Forests tvärvetenskapliga angreppssätt på skogsfrågorna har handlat om att förstå gränssnittet mellan ekosystemprocesser och samhällsprocesser. Det är en typ av kunskap som inte alltid varit självklar för en sektor som i mångt och mycket dominerats av olika naturvetare. Herman Sundqvist, fd skogschef på Sveaskog och sedan mars 2016 generaldirektör på Skogsstyrelsen, sätter ord på detta:

”Inledningsvis hade vi kanske inte så stora förväntningar på att samhällsvetenskaplig forskning och humanioraforskning skulle kunna ge oss så mycket, men den forskningen har verkligen haft en funktion som ögonöppnare, kunnat förklara och angripa saker på helt andra sätt än vi är vana vid. Det ser jag som mycket positivt.”

Att fånga frågor som dyker upp längs vägen

Att bjuda in intressenterna att medverka i forskning medför en förväntan om att forskningen ska kunna fånga frågor som uppstår eller växer i betydelse under resans gång. Inom Future Forests har möjligheten att starta så kallade tematiska arbetsgrupper erbjudit ett sätt att möta sådana behov och hantera frågor som inte riktigt gick att förutse när programplanen skrevs. Frågan om skogens sociala värden har under senare år fått allt större vikt. En tematisk arbetsgrupp har utvecklats i dialog med deltagarna i en av Future Forests referensgrupper.

Något som komplicerar frågan om skogens sociala värden är att det finns väldigt olika syn på vad som är skogens sociala värden. Detta konkretiseras i att Skogsstyrelsen i sina skrivelser definierar sociala värden som främst immateriella värden, till exempel rekreativvärden. När certifieringsorganen FSC och PEFC tolkar sociala värden (eller socioekonomiska värden) ingår förutom immateriella värden även landsbygdsutveckling, ägande- och brukarrätt, arbetsrättsliga förhållanden och arbetsmiljö, samt urfolksrättigheter.

Future Forests forskning om skogens sociala värden har redan genererat värdefulla resultat, säger Clas Fries på Skogsstyrelsen. Han har deltagit i den tematiska arbetsgruppen om olika perspektiv på skogens sociala värden och har bidragit med erfarenheter från

Skogsstyrelsen. Han ser nyttan av den nya kunskapen: ”Det blir tydligt att olika intressenter lägger olika innebörd i begreppet och att de dessutom har väldigt olika syn på hur sociala värden ska regleras eller inte regleras. Bara det är ju en väldigt nyttig insikt i all sin enkelhet. När man förstår att det är så olika syn på innebörd och reglering, då har man ju en stor del av problembeskrivningen klar och därmed ett underlag för hur man ska angripa frågan.”

Att komma vidare

Future Forests långsiktighet, uthållighet och regelbundenhet har skapat nya möjligheter för djupare utbyte mellan forskarnas och praktikernas verkligheter. Forskningen om markfuktighetskartor och kantzoner har bidragit med underlag till bland annat arbetet med målbilder för god miljöhänsyn som inleddes 2011 och pågår än idag. Elisabet Andersson på Skogsstyrelsen känner att Future Forests kunskaper varit användbara:

”Det som gjorts hittills bidrar till att stärka den väg som vi har slagit in på. Vi har ju haft kontakt med forskarna innan, men man kan säga att det blev en kraftsamling i och med

Future Forests. Det har blivit ett mer formaliserat utbytet mellan forskare och oss som jobbar på fältet. Det är jättebra att de här arenorna skapas och att det blir en kontinuitet. Man kan säga att vi fått hjälp av Future Forests inte bara rent ämnesmässigt utan också för att komma vidare i frågan.”

Future Forests har utvecklat kompetens och organisation för tvärvetenskapliga samarbeten som inkluderar både forskare från olika forskningsmiljöer och intressenter. Vidare finns nätverken ut i skogssektorn på plats, liksom en kunskap och erfarenhet av att hantera de skilda synsätt som ofta präglar skogsfrågorna.

Samhällsutmaningen om hur vi bäst använder skogen hanteras ju kontinuerligt av beslutsfattare inom policy och praktik. Future Forests bidrag är kunskapsutveckling i nära samverkan med sektorns intressenter. På detta sätt genererar Future Forests kunskap som gör skillnad eftersom den tar oss alla vidare mot nya lösningar, på både gamla och nya problem.

Skogsskötsel som integrerar klimatnytta och klimatanpassning kräver konstruktiva lösningar i ett landskapsperspektiv.

Skogsbruk som integrerar klimatnytta med klimatanpassning

I Future Forests har forskning om skogsbrukets klimatnytta och klimatanpassning en framskjuten position. Vår ambition är att integrera dessa två kunskapsområden, som i många andra forskningssammanhang hållits isär.

Redan idag sker skogsbruk som på olika sätt integrerar klimatnytta med klimatanpassning. Ett problem som då kan uppstå är att en lösning som fungerar bra i skogen inte accepteras av vissa kategorier av intressenter eller uppfattas som för riskfyllda och därmed ogenomförbara av skogsägarna.

– I Future Forests har vi utforskat potentialen i hela det socioekologiska systemet för att finna lösningar på skogsbrukets klimatutmaningar, säger Annika Nordin, programchef för Future Forests.

Exotiska träd som anpassning

Tidigt i Future Forests genomfördes ett projekt om storskalig introduktion av exotiska trädslag i södra Sverige för att ersätta inhemska gran, vilken förväntas kunna bli hårt ansatt av skadegörare i ett varmare klimat. Från en ekofysiologisk utgångspunkt visade det sig finnas många exotiska trädslag som skulle kunna komma i fråga.

Men vare sig intressenter från miljö- och friluftslivsorganisationer eller skogsägarna var odelat positiva. Deltagarna upplevde en satsning på exoter som alltför

mycket av ett riskfyllt ekologiskt experiment och det fanns en rädsla för att man genom att lösa ett problem skapade nya.

Detta klargjordes i Future Forests' dialog- och kunskapsutbytesprocess. Erland Mårald, professor vid den humanistiska fakulteten vid Umeå universitet, publicerade nyligen en vetenskaplig artikel om processen som involverade både forskarna och intressenterna. Han konstaterar att aktörerna inte ändrade sina olika grundsyner på frågan om introduktion av exoter, men att de ändå tillsammans hittade konstruktiva vägar framåt. Avgörande för att nå framgång i sådana här processer är att den "horisontella" dialogen upplevs ha en tydlig koppling till det ordinarie, "vertikala" beslutsfattandet, inom till exempel myndighetsutövning och det politiska systemet, menar Erland Mårald.

Skogsägarna är nyckeln

Hur skogsägarna väljer att hantera klimatutmaningen är förstas en nyckelfråga. På senare tid har därför Future Forests forskat mycket om hur skogsägarna hanterar risk och osäkerhet i relation till klimatförändringen, och om vilka former av myndighetsutövning som står till buds för att ge skogsägare bättre stöd. I den svenska modellen för skogsbruk verkar skogsägarna i frihet under ansvar,

Klimatavtalet i Paris inkluderade skogens klimatnytta. Foto: Maisa Young/SLU

men att som enskild skogsägare ta det fulla ansvaret för att finna konstruktiva lösningar på klimatutmaningarna kan vara övermäktigt.

Carina Kesitalo, professor vid den samhällsvetenskapliga fakulteten vid Umeå universitet, har i sin forskning visat att i jämförelse med flera andra europeiska länder så har vi i Sverige tack vare Skogsstyrelsen många bra råd och rekommendationer till skogsägarna angående klimatanpassning av skogsbruket.

Dock är det inte alltid dessa råd och rekommendationer omsätts i praktik. Anledningar till detta har belysts av forskning utförd av sociologerna Rolf Lidskog, Daniel Sjödin och Erik Löfmarck vid Örebro universitet. De har visat att skogsägarna står i en komplicerad beslutssituation där klimatanpassning bara är en av en mängd aspekter de har att ta hänsyn till i sitt skogsbruk.

Sök integrerade lösningar

En annan nyckelfråga handlar förstas om skogsskötsel. Det är lätt att komma till slutsatsen att det finns en motsättning mellan klimatnytta och klimatanpassning om man anlägger ett synsätt där skogens klimatnytta alltid likställs med högsta möjliga tillväxt medan klimatanpassning fokuseras på att upprätthålla grundläggande ekosystemfunktion och bevarande av

biologisk mångfald.

– Istället för att inom ramen för klimatutmaningen på detta sätt befästa den traditionella motsättningen som finns mellan de intressen som vill bruka respektive bevara skogen, borde klimatfrågan istället kunna användas som drivkraft för att finna nya integrerade lösningar, säger Annika Nordin. Skogsskötsel som integrerar klimatnytta och klimatanpassning är förstas en grundförutsättning, fortsätter hon. Hon menar att man för att hitta fram till konstruktiva lösningar angående den rumsliga fördelningen av olika skogsskötselalternativ i ett landskapsperspektiv, måste våga utforska gränsländer mot andra vetenskapsdiscipliner.

I Future Forests finns många bra exempel som rör allt ifrån skogsskötsel med bättre hänsyn till skogslandskapets vattendrag till hur man i internationella policyprocesser skulle kunna öka drivkraften för skogsägare att bidra till klimatnytta med förbättrad skogstillväxt.

Annika Nordin avslutar med att konstatera att klimatfrågan rymmer många utmaningar av vitt skilda slag för skogsbruket.

– Det finns mycket kunskap, inte minst från Future Forests. Det är nu dags för de som är beslutsfattare att fånga upp kunskapen, för att kunna börja omsätta den i praktik.

Ett helhetsgrepp på skogsfrågorna ger mer användbar kunskap. Future Forests bidrag är att bygga en stabil kunskapsgrund och en plattform för adaptiv förvaltning och skogsskötsel, där skogens alla intressen kan beaktas.

Future Forests klimatforskning ger användbar kunskap

Future Forests grundbultar – ett tvärvetenskapligt och holistiskt angreppssätt på skoglig klimatforskning, samt tät samverkan med skogssektorns många olika intressenter – gav rejäl återklang i den internationella utvärdering av Mistras klimatforskningsprogram som gjordes under 2015.

Future Forests får goda vitsord i utvärderingen som berömmar programmet för dess tvärvetenskapliga ledarskap och integration, stora vetenskapliga publicering, omfattande kunskapspridning, och kreativa och konstruktiva former för att inkludera intressenter i forskningen.

Thomas Nilsson, som är programansvarig för Mistras klimatforskningsprogram har följt utvärderarnas arbete. Han konstaterar att Future Forests gett intryck av att vara ett väl fungerande forskningsprogram och att utvärderingspanelen lyft fram bioekonomi med fokus på skogens roll som ett fortsatt viktigt framtida forskningsområde för Mistra.

– Panelens intryck är att Future Forests ger resultat, upprätthåller en bra dialog med intressenterna och har utvecklat bra former för deras medverkan. Något man särskilt lyfter fram och som uppskattas är tidningen Skog & Framtid som ges ut till alla skogsägare.

Utvärderingsrapporten lyfter även fram att Future

Forests har betydelse för policyutveckling:

”Tack vare sin strategiska natur och starka kunskapsbas, har Mistra Future Forests betydelse för de diskussioner som föregår beslutsfattande och policyskapande.”

”Programmet demonstrerar styrkan som finns i att förena kunskap om klimatnytta med den om klimatanpassning.”

Ett helhetsgrepp på skogen

Thomas Nilsson tror att Future Forests tvärvetenskapliga helhetsgrepp på skogsfrågorna förmodligen bidrar till att öka den samhällspåverkan som forskningen får.

– Klimat är ju bara en del av skogsfrågorna. Skogsbruk är en viktig industrigren i Sverige, men det finns många andra intressen som också är rättmätiga. Hur vi kan hantera flera intressen som riktas mot en och samma resurs är en intressant fråga, och kanske finns det något generaliserbart i Future Forests angreppssätt, säger Thomas Nilsson.

Forskning för svensk konkurrenskraft

Utvärderingsrapporten tar särskilt upp hur Mistras olika klimatforskningsprogram bidrar till att stärka svensk konkurrenskraft. För Future Forests lyfter utvärderarna fram flera saker, bland annat arbetet med att utveckla

Future Forests referensgrupper är en viktig kugge i den tvärvetenskapliga forskningen. Under exkursionen i Västmanland deltog också inbjudna gäster som berättade om hur de påverkats av den stora skogsbranden. Foto: Lars Klingström

en process för adaptiv skogsskötsel. Detta bidrar med en metod där motstridiga intressen gemensamt kan utveckla olika handlingsalternativ för skogsbruket. Man menar att detta kan påverka den sociala acceptansen för skogsbruk i en positiv riktning.

Utvärderingsrapporten konstaterar även den utmaning

Future Forests står inför i och med att Mistras finansiering snart avslutas. Det gäller att finna mekanismer som klarar att vidmakthålla det framgångsrika tvärvetenskapliga forskarnätverket. Inte minst för att säkra fortsatt svensk konkurrenskraft i den globala skogssektorn.

Några röster om Future Forests forskning

Det bästa med Future Forests är helhetsgreppet – att det handlar om skog-människa-samhälle. Det har saknats tidigare. Den kunskap som tas fram är mer användbar för oss på Skogsstyrelsen än mycket annat. (Staffan Norin, dåvarande tf generaldirektör vid Skogsstyrelsen)

De mer samhällsvetenskapliga inslagen är jätteintressanta och en helt ny ingång för mig. Genom att knyta ihop samhällsvetenskapen med forskningen om naturresurserna blir det mer tillämpbart, upplever jag det. Forskningen om värderingar hjälper oss inom WWF att lyfta våra frågor till en allmängiltig nivå och det hjälper oss att välja hur vi ska formulera oss när vi driver frågan om en ny skogspolitik. (Linda Berglund, expert, svensk skog, WWF Sverige)

Sveaskog var pådrivande när Future Forests startade, och vi hade stora förväntningar. Det vi efterlyste var kunskapsunderlag för framtidens skogspolitik och i allt väsentligt har det blivit så. Jag tycker att det bästa med Future Forests är helhetsgreppet och att man breddat forskningen med humanister och samhällsvetare. Jag är jättepositiv. Jag tycker Future Forests har levererat precis det vi ville ha och det vi behövde. (Herman Sundkvist, vid intervju tillfället skogschef Sveaskog)

Som underlag inför utvärderingen skrevs en rapport där Future Forests klimatforskning sammanfattades; *Future Forests' climate change research*. Citaten är hämtade från rapporten.

De många målen för skogen i svensk skogspolicy skapar problem för genomförandet.

En analys av den svenska modellen för skogsbruk

I Future Forests pågår ett projekt med att beskriva och jämföra flera länders skogspolicy, inklusive Sveriges. Forskarna söker identifiera vilka vägar mot hållbarhet "pathways to sustainability", som de olika länderna följer. Med utgångspunkt från själva problemformuleringen, via vilka mål som sätts upp, hur styrningen implementeras och i slutändan vad som kommer ut i form av resultat, analyseras de olika ländernas skogspolicies.

Än så länge är inte analysen av samtliga länder som ingår i studien klar. Dock kom en vetenskaplig publikation som fokuserar på den svenska modellen för skogsbruk ut under fjolåret.

Karin Beland Lindahl, på enheten för statsvetenskap vid Luleå tekniska universitet, är en av forskarna bakom studien.

–Den svenska modellen för skogsbruk präglas av en mycket ambitiös problem- och målformulering – men alla mål nås inte. Man skulle kunna sammanfatta det med målinflation och implementeringsunderskott.

Styrmedel utan verktyg för avvägningar

Forskarna har i olika styrdokument för svensk policy som berör skog och skogsbruk funnit en bred problem-beskrivning med allt från skydd av biologisk

mångfald, sociala och kulturella värden, ekosystemtjänster, klimatförändringar och behov av fossilfri energi till en mer utvecklad industri och ökande efterfrågan på skogsråvara.

Målen beskriver en skog där alla intressen förväntas tillvaratas och ges utrymme. Men de flesta styrmedel som finns tillhanda för att genomföra dessa ambitioner är "mjuka", det vill säga dialog, rådgivning, utbildning och frivilliga åtaganden.

Användningen av mjuka styrmedel är utmärkande för den svenska modellen. Det är dock en utmaning att hantera de målkonflikter som finns inbyggda i den svenska modellen med den typen av styrmedel, särskilt om man vill försäkra sig om att de fastställda målen nås, menar forskarna.

– Det blev väldigt tydligt när vi analyserade den samlade massan av policytext. Det som lyser med sin frånvaro är verktyg för att göra avvägningar och prioriteringar mellan olika mål. Det svåra jobbet att göra avvägningar lämnas till olika typer av part-sammansatta grupper eller till enskilda markägare. Men markägarna får inte särskilt mycket stöd eller vägledning när det uppstår målkonflikter, säger Karin Beland Lindahl.

Ett svenskt skogslandskap förväntas ge utrymme åt många olika intressen. Foto: Sven-Erik Arndt/Azote

Svårt att mäta mål

Ett övergripande problem med dagens konstruktion är att det väldigt svårt att veta när målen är uppfyllda. Produktionsmål, om sådana finns, går att mäta i volym eller tillväxt, men det är inte lika enkelt med flera av miljömålen och det kan ta lång tid innan effekterna syns. De sociala målen mäts inte alls.

Idag ställs hoppet till att med hjälp av dialogprocesser närma sig lösningar inom skogspolitiken som finner acceptans hos många parter. Processen som ska leda fram till ett nationellt skogsprogram är ett sådant exempel.

–Tanken bakom de samtalsdemokratiska processerna är god, men det kräver stor medvetenhet om makt-förhållanden, om representation och hur man åstadkommer likvärdigt deltagande, säger Karin Beland Lindahl.

Hur gör andra länder?

Den svenska studien är en i en rad av studier om hur olika länder hanterar och utformar skogspolicy. Australien, Nya Zeeland, Tyskland och Brasilien är några av länderna som har studerats på samma sätt som Sverige. Tanken är att se vilka för- och nackdelar som finns med olika policysystem, vilket kan vara till stöd

vid diskussioner om alternativa sätt att styra.

– När det gäller hur man ska göra för att väga olika dimensioner mot varandra, som produktion mot miljö, så finns det ingen enkel "lösning". Vilka värden som ska prioriteras är i grunden en politisk fråga som bör hanteras på en politisk nivå, säger Karin Beland Lindahl. Det vi förespråkar för Sveriges del är en bred debatt om skogens roll i framtidens samhälle. Det förutsätter också en mer djupgående diskussion om vad en hållbar utveckling är och hur den kan förverkligas.

Studien

Beland Lindahl, K., et al., The Swedish Forestry Model: More of everything?, Forest Policy and Economics (2015), doi:10.1016/j.for-pol.2015.10.012

Att ge råd om skogsbruk innebär att ta hänsyn till en framtid präglad av osäkerhet. Skogsstyrelsens rådgivare navigerar mellan minskande resurser och allt mer komplexa förväntningar.

Skogskonsulenterna – skogspolitikens uttolkare på plats i skogen

Att ge råd om skogsbruk innebär att beakta en framtid som präglas av osäkerhet. Skogsägarkåren är under ständig förändring och det är svårt att sja om hur klimatförändringen och global efterfrågan på skogsråvaror kommer att påverka skogsbruket i Sverige. Skogsstyrelsens rådgivare navigerar mellan minskande resurser och allt mer komplexa förväntningar.

– Vi kan se en tendens till ett glapp mellan skogskonsulenternas syn på hur rådgivningen bör ske och de idéer som förespråkas från centralt håll, säger Erik Löfmarck, forskare inom sociologi vid Örebro universitet och verksam inom Future Forests.

Sociologerna Erik Löfmarck och Rolf Lidskog har studerat hur skogskonsulenter hanterar sin uppgift i det rådande läget. Att i viss mån frikoppla sig från den egna organisationens riktlinjer är en av flera strategier som skogsrådgivarna ibland tar till för att skapa och bevara sin trovärdighet i mötet med skogsägaren.

Styra skogsägarna genom normspridning

Den skogspolitiska inriktning som rått sedan 1990-talet har betonat flexibla regelverk och ”mjuk styrning”. För att ta ett konkret exempel: när det tidigare fanns lagstadgad röjningsplikt, försöker man idag uppmuntra till frivillig röjning genom normpåverkan, utbildning

och rådgivning.

– Att försöka styra med normspridning är svårare i tider av social förändring, säger Erik Löfmarck. Det blir då extra nödvändigt för konsulenterna att anpassa råden efter sammanhanget, till just den skogsägaren och det skogsbeståndet.

Riskspridning och fingertoppskänsla

Skogsägarna saknar ibland egna praktiska kunskaper av skogsvård och kan ha andra mål med sitt skogsbruk än att försörja sig. Av skogsrådgivaren kräver detta fingertoppskänsla. Skogsrådgivarna i studien betonar värdet av att mötas ansikte mot ansikte, men det är något som resurserna inte alltid medger. För att skapa tillit väljer skogsrådgivarna ofta att förespråka riskspridning (lägg inte alla ägg i samma korg) och att vara tydliga med olika osäkerhetsfaktorer gällande till exempel klimatförändringens effekter på skogen.

– Ju mer heterogen skogsägarkåren blir, desto viktigare blir det att möta människor på deras egna villkor. Folk har idag lite tålmod med svepande, generella råd. Man vill inte höra att man bör äta ”Sex till åtta brödkivor per dag”, säger Erik Löfmarck.

En annan vanlig strategi bland konsulenterna är att använda historiska referenser. Genom att titta på ett

Dagens skogsägare nöjer sig inte alltid med generella råd. Foto: Ulla Sundin Beck/SKOGENbild

skogsbeståndets historik, kan man ge övertygande råd till skogsägaren om hur skogen bör skötas framöver. Detta tar dock inte hänsyn till det faktum att det förändrade klimatet är en ny utmaning som ingen egentligen har erfarenhet av.

Risker för glapp mellan mål och råd

Studien konstaterar att det alltid finns en risk för att det uppstår ett glapp mellan mål och råd när skogspolitiska mål ska omsättas till konkreta råd om hur man ska sköta sin skog.

– Om man ska styra genom att sprida kunskap och normer ställer det högre krav på hur verksamheten organiseras. Hur skogsrådgivning bör organiseras tycker man olika om, visar vår studie. Kan man till exempel ersätta rådgivning i fält med digitala tjänster? Nej, säger rådgivarna. Delvis, är svaret från centralt håll, säger Erik Löfmarck.

Att det dessutom kan finnas en friktion mellan professionstillhörighet och organisationstillhörighet är välkänt från många olika verksamhetsområden också utanför skogsbruket.

– Om man som professionell skogsrådgivare inte själv tror på råden som utformats av myndigheten så finns alltid en risk att man heller inte kommer att ge dem.

Man kan inte bygga en förtroendefull relation till en skogsägare genom att ge råd som man inte bottenar i själv, säger Erik Löfmarck.

Studien

Lidskog, R. & Löfmarck, E. 2015. Fostering a flexible forest: Challenges and strategies in the advisory practice of a deregulated forest management system *Forest Policy and Economics* 62: 177–183 doi:10.1016/j.forpol.2015.10.015

Future Forests på FAO:s världsskogs-kongress tog del av den internationella debatten om skogsbruket och bidrog med ny kunskap om skogspolicy.

Det svenska exemplet väcker internationellt intresse

Årets stora internationella satsning från Future Forests var medverkan vid FAO:s världsskogs-kongress i Durban. Kongressen arrangeras vart sjätte år och denna gång deltog Future Forests med ett sidoevenemang, en monter med minisessioner och en mingelkväll med tvärvetenskap och samverkan som tema.

–Världsskogs-kongressen är ett utmärkt tillfälle att uppdatera sig och ta del av den internationella debatten om skogens roll i samhället, men givetvis också för att dela med sig av egna kunskaper, säger Camilla Sandström, biträdande programchef för Future Forests.

Öppenhet och vilja att lära

Öppenhet, en vilja att lära av varandra, att ta del av andras utgångspunkter och få nya perspektiv var ledorden för kongressen. Future Forests passade väl in i sammanhanget genom sitt sidoevenemang, som handlade om att finna integrerade lösningar på multipla utmaningar.

Evenemanget introducerades av Lisa Sennerby Forsse, tidigare rektor vid SLU, som konstaterade att Future Forests framgångsrikt lyckats involvera samhällets aktörer i den tvärvetenskapliga skogsforskningen. Under seminariet presenterades resultat från Future Forests forskning av Camilla Sandström, Umeå

universitet, Florian Kraxner, International Institute for Applied Systems Analysis och Karin Beland Lindahl, Luleå tekniska universitet.

En panel med inbjudna gäster fick reflektera över den forskning som presenterats. Elisabeth Bäckteman, statssekreterare vid näringsdepartementet, Bernard de Galembert, CEPI och Dr Yemi Katerere, WWF bidrog med värdefulla infallsvinklar.

Professor Jerry Vanclay, Southern Cross University i Australien samt IUFRO, konstaterade att scenario-analysarbete om framtidens skogar, likt det Future Forests gjort, kräver att deltagarna tänker stort och undviker att fastna i nuets begränsningar.

–Vi fick bra och tänkvärd feedback på vår forskning från panelen och dessutom några kontakter som kan leda till fortsatt forskningssamarbete, säger Camilla Sandström.

Möten och mingel

Future Forests närvaro vid världsskogs-kongressen kretsade övrig tid kring den monter som inretts för att fungera som mötesplats för kongressledamöterna och Future Forests forskare. I montererna erbjöds även ett program med minisessioner som hölls av Future Forests forskare. Både forskare från andra länder och

Florian Kraxner, IIASA, presenterade en ny bok i Future Forests monter tillsammans med Karin Beland Lindahl. Foto: Olof Bergvall

representanter för svenska skogssektorn som deltog på plats i Durban tog sig tid att sitta ner i Future Forests soffor och byta några ord om skog och skogsforskning.

En sen kväll, när det officiella programmet avslutats, bjöd Future Forests in till mingel och samtal om hur man organiserar tvärvetenskap och hur man når ut med forskningsresultat till beslutsfattare. Det blev en uppskattad tillställning med många intressanta inspel.

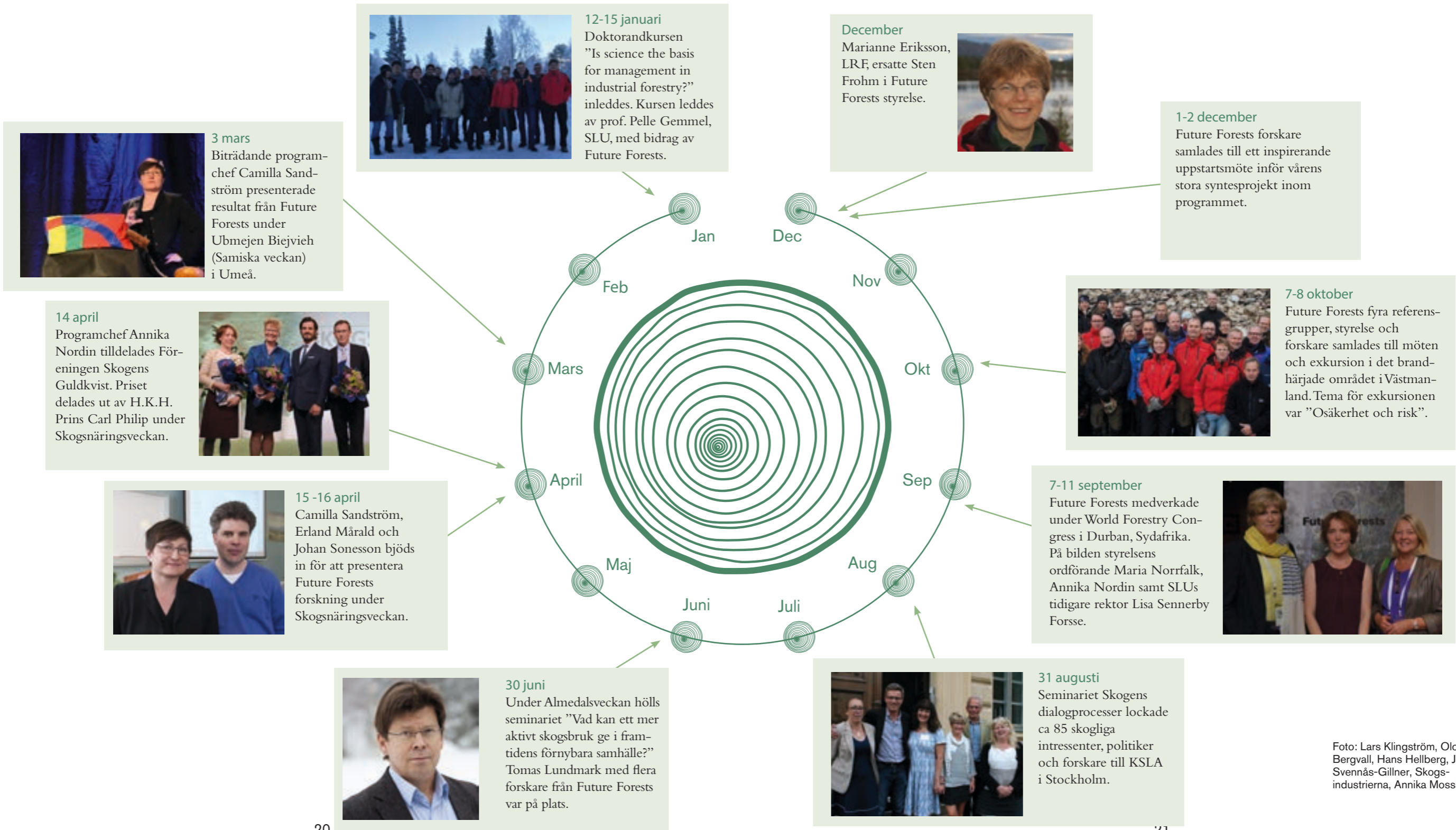
Göra sig hörda

–Vi nådde med råge våra uppsatta mål, säger Camilla Sandström. Forskare har stor vana av att delta i internationella vetenskapskonferenser. Världsskogs-kongressen är något helt annat, här möts ju forskning, policy och praktik. Vi har därför jobbat målmedvetet och strategiskt med vår kapacitet att göra oss hörda i detta slags sammanhang och det känns verkligen som att vi lyckades med det.

Future Forests delegation bestod av 12 personer. Där ingick representanter för programledningen, flera forskare och Future Forests styrelseordförande Maria Norrfalk. Till stor hjälp under både planeringsfasen och själva kongressen var Gerard Steindlegger som anlits för att bidra med sin kompetens kring kommunikation i internationella science-to-policy-sammanhang.

Delegation från Future Forests

Maria Norrfalk, styrelseordförande
Lisa Sennerby Forsse, tidigare rektor vid SLU
Annika Nordin, programchef Future Forests
Camilla Sandström, biträdande programchef
Tomas Lundmark, forskare, SLU
Rolf Lidskog, forskare, Örebro universitet
Erik Löfmarck, forskare, Örebro universitet
Daniel Sjödin, forskare, Örebro universitet
Karin Beland-Lindhall, forskare, LTU
Florian Kraxner, forskare, IIASA
Annika Mossing, kommunikatör
Gerald Steindlegger, konsult

3 mars
 Biträdande programchef Camilla Sandström presenterade resultat från Future Forests under Ubmejen Biejviah (Samiska veckan) i Umeå.

12-15 januari
 Doktorandkursen "Is science the basis for management in industrial forestry?" inleddes. Kursen leddes av prof. Pelle Gemmel, SLU, med bidrag av Future Forests.

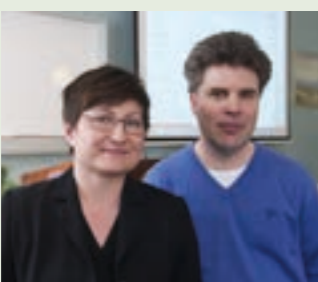
December
 Marianne Eriksson, LRF, ersatte Sten Frohm i Future Forests styrelse.

1-2 december
 Future Forests forskare samlades till ett inspirerande uppstartsmöte inför vårens stora syntesprojekt inom programmet.

7-8 oktober
 Future Forests fyra referensgrupper, styrelse och forskare samlades till möten och exkursion i det brandhärjade området i Västmanland. Tema för exkursionen var "Osäkerhet och risk".

14 april
 Programchef Annika Nordin tilldelades Föreningen Skogens Guldkvist. Priset delades ut av H.K.H. Prins Carl Philip under Skogsnäringsveckan.

15-16 april
 Camilla Sandström, Erland Mårald och Johan Sonesson bjöds in för att presentera Future Forests forskning under Skogsnäringsveckan.

7-11 september
 Future Forests medverkade under World Forestry Congress i Durban, Sydafrika. På bilden styrelsens ordförande Maria Norrfalk, Annika Nordin samt SLUs tidigare rektor Lisa Sennerby Forsse.

30 juni
 Under Almedalsveckan hölls seminariet "Vad kan ett mer aktivt skogsbruk ge i framtidens förnybara samhälle?" Tomas Lundmark med flera forskare från Future Forests var på plats.

31 augusti
 Seminariet Skogens dialogprocesser lockade ca 85 skogliga intressenter, politiker och forskare till KSLA i Stockholm.

Foto: Lars Klingström, Olof Bergvall, Hans Hellberg, Jenny Svennås-Gillner, Skogsindustrierna, Annika Mossing.

Future Forests och Heureka - en lyckad kombination

Bakom en del av Future Forests resultat står ett gott samarbete med teamet bakom analys- och planerings-systemet Heureka (SHA - programmet för Skogliga Hållbarhetsanalyser).

Samarbetena har berört en rad områden, till exempel hur uttag av biomassa påverkar näringsämnesbalanser på landskapsnivå, vilken naturvårdsnytta hänsyn och frivilliga avsättningar gör på lång sikt, hur skogsbruket kan anpassas för att möta ökade risker på grund av ett ändrat klimat, och hur skogsbruk och rennäring kan samordnas på ett bättre sätt.

Heureka gör det möjligt att simulera framtidens skogslandskap utifrån skilda målsättningar för skogsbruket och på basis av olika alternativ för skogens skötsel och grundförutsättningar såsom markens produktionsförmåga och framtida klimat. Något som varit värdefullt för ett forskningsprogram om framtida skogar.

Landskapsekologen Jean-Michel Roberge som leder ett av Future Forests syntesprojekt är en av flera forskare som använt Heureka.

– Heureka har varit ovärderligt för att skriva fram skogens framtida egenskaper under olika skötsel-scenarier och därmed kunna förutsäga effekterna på en rad arter. Möjligheten att ändra ekologiskt viktiga parametrar för att kontinuerligt anpassa Heureka till ny kunskap gör att det kan anpassas för att besvara en mångfald av frågeställningar.

Samarbete ger utveckling

I takt med att användandet av systemet har ökat så har även utvecklingen av dess funktionalitet och användarvänlighet gått framåt.

– SHA och Future Forests har på ett lyckat sätt kombinerat kompetens inom skoglig planering, skogs-skötsel och ekologi. Projekten har medfört att Heureka flera gånger tvingats ”upp till bevis” utifrån de målsättningar som fanns när systemet utvecklades, säger Tomas Lämås som är programchef för SHA.

Samarbetet har alltså gett både en rad spännande forskningsresultat och samtidigt vidareutvecklat Heureka.

Future Forests ekonomi under fas 2

Future Forests har under fas 2, 2013–2016, en total budget på 111 miljoner kronor. MISTRA bidrar med 56 miljoner kronor, SLU med 18 miljoner kronor, Umeå universitet med 8 miljoner kronor, Skogforsk med 6 miljoner kronor. Skogsbrukets finansärer bidrar med totalt 21 miljoner kronor: Sveaskog, SCA, Holmen, Bergvik och LRF Skogsägarna inklusive skogsägarföreningarna bidrar samtliga med 4 miljoner kronor var. Skogssällskapet bidrar med 1 miljon kronor.

Utöver denna budget bidrar SLU med 14 miljoner kronor som används till det underskott i programmets overhead (OH) som uppstod i och med att MISTRA ändrade sina regler för utbetalning av OH mellan programperioderna.

Den totala budgeten för 2015 var närmare 31 miljoner kr och bokslutet hamnade på drygt 30 miljoner, ett resultat nära budgeten.

Styrelsemöten 2015

10 mars, Uppsala
4 juni, Falun
21 oktober, telefonmöte
18 november, Uppsala

Programledningsmöten 2015

29 januari, Umeå
24 mars, Umeå
22 april, Umeå
18 maj, Umeå
17 juni, Umeå
18 augusti, Umeå
18 september, Umeå
23 oktober, Umeå
12-13 november, Umeå

Referensgruppsmöten 2015

28 januari, Arlanda PC2
20 februari, Uppsala PC3
12 mars, Stockholm PC4
20-21 april, Växjö, Asa PC1
7-8 oktober, PC1, PC2, PC3, PC4

Publikationer 2015

Vetenskapligt granskade publikationer finansierade av Future Forests

Under 2015 har 88 vetenskapliga publikationer finansierade av Future Forests publicerats. För 43 av dessa är forskare från Future Forests huvudförfattare och som medförfattare förekommer forskare från Future Forests 171 gånger.
*Publikationer utgivna 2016, med on-line version under 2015. Författare markerade i fetstil har anknytning till Future Forests.

Special Issue, *Ambio: Future Forests: Pathways to sustainable use*. 2016*. Hannerz, M., Nordin, A., Sandström, C., Laudon, H. (Eds.). *Ambio* 45(Suppl. 2).

Ingående artiklar:

- Nordin, A., Sandström, C.** 2016*. Interdisciplinary science for future governance and management of forests. *Ambio* 45(Suppl. 2):69-73. DOI: 10.1007/s13280-015-0743-8.
- Mårald, E.**, Langström, N., **Sténs, A.**, Moen, J. 2016*. Changing ideas of forestry: A comparison of concepts in Swedish and American forestry journals during the early twentieth and twenty-first centuries. *Ambio* 45(Suppl. 2):74-86. DOI: 10.1007/s13280-015-0744-7.
- Sténs, A., Bjärstig, T., Nordström, E.-M., Sandström, C.**, Fries, C., **Johansson, J.** 2016*. In the eye of the stakeholder: The challenges of governing social forest values.

Ambio 4 (Suppl. 2):87-99. DOI: 10.1007/s13280-015-0745-6.

- Sandström, C.**, Carlsson-Kanyama, A., **Beland-Lindahl, K.**, Mossberg-Sonnek, K., **Mossing, A., Nordin, A., Nordström, E.-M.**, Rätty, R. 2016*. Understanding consistencies and gaps between desired forest futures: An analysis of visions from stakeholder groups in Sweden. *Ambio* 45(Suppl. 2):100-108. DOI: 10.1007/s13280-015-0746-5.
- Roberge, J.-M., Laudon, H., Björkman, C., Ranius, T., Sandström, C., Felton, A., Sténs, A., Nordin, A.**, Granström, A., Widemo, F., **Bergh, J., Sonesson, J., Stenlid, J., Lundmark, T.** 2016*. Socio-ecological implications of modifying rotation lengths in forestry. *Ambio* 45(Suppl. 2):109-123. DOI: 10.1007/s13280-015-0747-4.
- Felton, A., Nilsson, U., Sonesson, J.**, Felton, A.M., **Roberge, J.-M., Ranius, T.**, Ahlström, M., **Bergh, J., Björkman, C., Boberg, J.**, Drössler, L., **Fahlvik, N., Gong, P., Holmström, E., Keskitalo, C.H., Klapwijk, M.J., Laudon, H., Lundmark, T.**, Niklasson, M., **Nordin, A., Pettersson, M., Stenlid, J., Sténs, A., Wallertz, K.** 2016*. Replacing monocultures with mixed-species stands: Ecosystem service implications of two production forest alternatives in Sweden. *Ambio* 45(Suppl. 2):124-139. DOI: 10.1007/s13280-015-0749-2.
- Rist, L., Felton, A., Mårald, E.**, Samuelsson, L., **Lundmark, T., Rosvall, O.** 2016*. Avoiding the pitfalls of adaptive management implementation in Swedish silviculture. *Ambio* 45(Suppl. 2):140-151. DOI: 10.1007/s13280-015-0750-9.
- Laudon, H.**, Kuglerová, L., **Sponseller, R.A., Futter, M., Nordin, A., Bishop, K., Lundmark, T., Egnell, G., Ågren, A.M.** 2016*. The role of biogeochemical hotspots, heterogeneity, and hydrological connectivity for minimizing forestry effects on water quality. *Ambio* 45(Suppl. 2):152-162. DOI: 10.1007/s13280-015-0751-8.
- Eklöf, K., Lidskog, R., Bishop, K.** 2016*. Managing Swedish forestry's impact on mercury in fish: Defining the impact and mitigation measures. *Ambio* 45(Suppl. 2):163-174. DOI: 10.1007/s13280-015-0752-7.
- Sponseller, R.A.**, Gundale, M.J., **Futter, M., Ring, E., Nordin, A.**, Näsholm, T., **Laudon, H.** 2016*. Nitrogen dynamics in managed boreal forests: Recent advances and future research directions. *Ambio* 45(Suppl. 2):175-187. DOI: 10.1007/s13280-015-0755-4.
- Futter, M.**, Högbom, L., Valinia, S., **Sponseller, R.A., Laudon, H.** 2016*. Conceptualizing and communicating management effects on forest water quality. *Ambio* 45(Suppl. 2):188-202. DOI: 10.1007/s13280-015-0753-6.
- Lundmark, T., Bergh, J., Nordin, A., Fahlvik, N., Poudel, B.C.** 2016*. Comparison of carbon balances between continuous-cover and clear-cut forestry in Sweden. *Ambio* 45(Suppl. 2):203-213. DOI: 10.1007/s13280-015-0756-3.
- Pettersson, M., Strömberg, C., Keskitalo, C.H.** 2016*. Possibility to implement invasive species control in Swedish forests. *Ambio* 45(Suppl. 2):214-222. DOI: 10.1007/s13280-015-0754-5.
- Klapwijk, M.J.**, Hopkins, A.J.M., **Eriksson, L., Petters-**

son, M., Schroeder, M., Lindelöw, Å., Rönnerberg, J., **Keskitalo, C.H.**, Kenis, M. 2016*. Reducing the risk of invasive forest pests and pathogens: Combining legislation, targeted management and public awareness. *Ambio* 45(Suppl. 2):223-234. DOI: 10.1007/s13280-015-0748-3.

Övriga vetenskapligt granskade artiklar finansierade av Future Forests

- Ahlström, M.A., **Lundqvist, L.** 2015. Stand development during 16-57 years in partially harvested sub-alpine uneven-aged Norway spruce stands reconstructed from increment cores. *Forest Ecology and Management*. 350, 81-86.
- Backman, F., **Mårald, E.** 2016*. Is there a Nordic model for the treatment of introduced tree species? A comparison of the use, policy, and debate concerning introduced tree species in the Nordic countries. *Scandinavian Journal of Forest Research*. 31:2, 222-232.
- Bahr, A., Ellström, M., **Bergh, J.**, Wallander, H. 2015. Nitrogen leaching and ectomycorrhizal nitrogen retention capacity in a Norway spruce forest fertilized with nitrogen and phosphorus. *Plant and Soil*. 390, 323-335.
- Beland Lindahl, K., Sténs, A., Sandström, C., Johansson, J., Lidskog, R., Ranius, T., Roberge, J.-M.** 2016*. The Swedish forestry model: More of everything? *Forest Policy and Economics*, doi:10.1016/j.forpol.2015.10.012.
- Beland Lindahl, K., Westholm, E., Kraxner, F.** 2015. Nordic forest futures - an introduction. In: *The Future of Nordic Forests. A Global Perspective*, **E. Westholm, K. Beland Lindahl, and F. Kraxner** (Eds.), Springer International Publishing, Cham, Switzerland pp.1-10 (2015).
- Bidleman, T., Agosta, K., Andersson, A., Brorström-Lunden, E., Haglund, P., Hansson, K., **Laudon, H.**, Newton, S., Nygren, O., Ripszám, M., Tysklind, M., Wiberg, K. 2015. Atmospheric pathways of chlorinated pesticides and natural bromoanisoles in the northern Baltic Sea and its catchment. *Ambio*. 44, 472-483.
- Bishop, K.** & Seibert, J. 2015. A primer for hydrology: The beguiling simplicity of Water's Way from Rain to Stream at 30. *Hydrological Processes* 29, 3443-3446.
- Björkman, C.** & Niemelä, P. (eds) 2015. *Climate Change and Insect Pests*. CABI Climate Change Series 8.
- Björkman, C.**, Bylund, H., **Nilsson, U.**, Nordlander, G., Schroeder, M. 2015. Forest management to mitigate insect damage in a changing climate: possibilities and uncertainties. In *Climate Change and Insect Pests* ed. by **Björkman** and Niemelä. CABI Climate Change Series 8.
- Burrows, R., Hotchkiss, E., Jonsson, M., **Laudon, H.**, McKie, B., **Sponseller, R.** 2015. Nitrogen limitation of heterotrophic biofilms in boreal streams. *Freshwater Biology*. 60, 1237-1251.
- Cintas, O., Berndes, G., Cowie, A., **Egnell, G., Holmström, H.**, Ågren, G. 2015. The climate effect of increased forest bioenergy use in Sweden: evaluation at different spatial and temporal scales. *WIREs Energy and Environment*. <http://dx.doi.org/10.1002/wene.178>.
- Egnell, G.**, Jurevics, A., Peichl, M. 2015. Negative effects

of stump harvest and deep soil cultivation on the soil carbon and nitrogen pools are mitigated by enhanced tree growth. *Forest Ecology and Management*. 338, 57-67.

- Egnell, G.** & Ulvcrona-Ahnlund, K. 2015. Stand productivity following whole-tree harvesting in early thinning of Scots pine stands in Sweden. *Forest Ecology and Management*. 340, 40-45.
- Eklöf, K.**, Kraus, A., **Futter, M.**, Schelker, J., Meili, M., Boyer, E., **Bishop, K.** 2015. A parsimonious model for simulating total mercury and methylmercury in boreal streams based on riparian flow paths and seasonality. *Environ. Sci. Technol.* DOI: 10.1021/acs.est.5b00852.
- Fahlvik, N.**, Ekö, P.-M., Pettersson, N. 2015. Effects of precommercial thinning strategies on stand structure and growth in a mixed even-aged stand of Scots pine, Norway spruce and birch in southern Sweden. *Silva Fennica*. 49:3, article id: 1302. <http://dx.doi.org/10.14214/sf.1302>.
- Filipovic, M., **Laudon, H.**, McLachlan, M., Berger, U. 2015. Mass balance of perfluorinated alkyl acids in a pristine boreal catchment. *Environmental Science & Technology*. 49(20): 12127-12135.
- From, F., Strengbom, J., **Nordin, A.** 2015. Residual long-term effects of forest fertilization on tree growth and nitrogen turnover in boreal forest. *Forests*. 6(4): 1145-1156.
- Galliard, M.-J., **Sandström, C., Bergh, J.** et al. 2015. Book chapter: Causes of regional change - land cover. In *Second assessment of climate change for the Baltic Sea basin*. The BACC II Author team (Ed.) Springer International Publishing. ISBN: 978-3-319-16005-4.
- Gustafsson, L., **Felton, A.**, Felton, A.M., Brunet, J., Caruso, A., Hjältén, J., Lindblad, M., **Ranius, T., Roberge, J.-M.**, Weslien, J., 2015. Natural versus national boundaries: the importance of considering biogeographical patterns in forest conservation policy. *Conservation Letters*. 8, 50-57.
- Hasper, T., Wallin, G., Lamba, S., Hall, M., Jaramillo, F., **Laudon, H.**, Linder, S., Medhurst, J., Rantfors, M., Sigurdsson, B., Uddling, J. 2016*. Water use by Swedish boreal forests in a changing climate. *Functional Ecology*, <http://dx.doi.org/10.1111/1365-2435.12546>.
- Hedwall, P.-O., **Bergh, J., Nordin, A.** 2015. Nitrogen-retention in a fertilized forest after clear-cutting - the effect of forest-floor vegetation. *Canadian Journal of Forest Research*. 2015, 45(1): 130-134.
- Holmström, E.**, Hjelm, K., Johansson, U., Karlsson, M., Valkonen, S., **Nilsson, U.** 2015. Pre-commercial thinning, birch admixture and sprout management in planted Norway spruce stands in South Sweden. *Scandinavian Journal of Forests Research*, DOI: 10.1080/02827581.2015.1055792.
- Hotchkiss, E.R., Hall Jr, R.O., **Sponseller, R.A.**, Butman, D., Klaminder, J., **Laudon, H.**, Rosvall, M., Karlsson, J. 2015. Sources of and processes controlling CO2 emissions change with the size of streams and rivers. *Nature Geoscience*. <http://dx.doi.org/10.1038/ngeo2507>.
- Hytteborn, J., Temnerud, J., Alexander, R., Boyer, E., **Futter, M.**, Fröberg, M., Dahné, J., **Bishop, K.** 2015. Patterns and predictability in the intra-annual organic carbon variability across the boreal and hemiboreal landscape. *Science of*

The Total Environment, 520(1): 260-269.

- Johansson, T., Hjältén, J., Olsson, J., Dynesius, M., **Roberge, J.-M.** 2016*. Long-term effects of clear-cutting on epigamic beetle assemblages in boreal forests. *Forest Ecology and Management*, 359: 65-73.
- Johansson, V., **Felton, A., Ranius, T.**, 2015. Long-term landscape scale effects of bioenergy extraction on dead wood-dependent species. *Forest Ecology and Management*. doi:10.1016/j.foreco.2015.10.046.
- Keskitalo, E. C. H., Pettersson, M.**, Laszlo Ambjörnsson, E., Davis, E. J. 2015. Agenda-setting and framing of policy solutions for forest pests in Canada and Sweden: Avoiding beetle outbreaks?, *Forest Policy and Economics*. <http://dx.doi.org/10.1016/j.forpol.2015.10.011>.
- Keskitalo, E. C. H., & Pettersson, M.** 2012. Implementing Multi-level Governance? The Legal Basis and Implementation of the EU Water Framework Directive for Forestry in Sweden. *Environmental Policy and Governance*. 22 (2), 90-103. Re-printed as Chapter 35 in Bache, I. and M. Flinders (2015) *Multi-Level Governance: Essential Readings*. Elgar Research Reviews in Social and Political Science, Edward Elgar Press: Cheltenham.
- Kollberg, I., Bylund, H., Jonsson, T., Schmidt, A., Gershenson, J., **Björkman, C.** 2015. Temperature affects insect outbreak risk through tritrophic interactions mediated by plant secondary compounds. *Ecosphere*, 6(6): art 102.
- Kothawala, D., Xing, J., **Laudon, H., Ågren, A., Futter, M.**, Köhler, S., Tranvik, L. 2015. The relative influence of land cover, hydrology, and in-stream processing on the composition of dissolved organic matter in boreal streams. *Journal of Geophysical Research: Biogeosciences*, <http://dx.doi.org/10.1002/2015JG002946>.
- Kraxner, F., Nordström, E.-M.** 2015. Bioenergy futures: a global outlook on the implications of land use for forest-based feedstock production. In: *the Future Use of Nordic Forests. A Global Perspective*, **E. Westholm, K. Beland Lindahl and F. Kraxner** (Eds.), Springer International Publishing, Cham, Switzerland pp.63-81 (2015).
- Kraxner, F.**, Schepaschenko, D., **Fuss, S.**, Lunnan, A., **Kindermann, G.**, Aoki, K., Shvidenko, A. 2015. Forest management certification – a new tool for certification monitoring, planning and mapping. Technical paper, XIV World Forestry Congress 2015, 7-11 september, Durban, South Africa.
- Kuglerová, L., Dynesius, M., **Laudon, H.**, Jansson, R. 2015. Relationships between plant assemblages and water flow across a Boreal forest landscape: A comparison of liverworts, mosses, and vascular plants. *Ecosystems*, 1-15.
- Kuglerová, L., Jansson, R., **Sponseller, R., Laudon, H.**, Malm-Renöfält, B. 2015. Local and regional processes determine plant species richness in a river-network metacommunity. *Ecology*, 96(2): 381-391.
- Laudon, H.** & Ottosson Löfvenius, M. 2016*. Adding snow to the picture – providing complementary winter precipitation data to the Krycklan catchment study database. *Hydrological Processes*. DOI: 10.1002/hyp.1075.
- Ledesma, J., Grabs, T., **Bishop, K.**, Schiff, S.L., Köhler, S.

2015. Potential for long-term transfer of dissolved organic carbon from riparian zones o streams in boreal catchments. *Global Change Biology*. 21, 2963-2979.

- Lestander, R., Löfgren, S., Henriksson, L., **Ågren, A.** 2015. Relationship between structural features and water chemistry in boreal headwater streams - evaluation based on results from two water management survey tools suggested for Swedish forestry. *Environmental Monitoring and Assessment*, 187(4): 1-15.
- Lidskog, R. & Löfmarck, E.** 2015. Managing uncertainty: The forest professionals' claim and epistemic authority in the face of societal and climate change. *Risk Management* 17(3): 145-164.
- Lidskog, R. & Sjödin, D.** 2015. Time, knowledge, and risk: Decision making in the aftermath of storm disasters. *International Journal of Mass Emergencies and Disasters*. 33(3): 341-359. <http://ijmed.org/articles/685/>.
- Lidskog, R. & Sjödin, D.** 2015. Risk governance through professional expertise. Forestry consultants' handling of uncertainties after a storm disaster. *Journal of Risk Research*. <http://dx.doi.org/10.1080/13669877.2015.1043570>.
- Lidskog, R. & Sjödin, D.** 2016*. Extreme events and climate change. The post-disasters dynamics of forest fires and forest storms in Sweden. *Scandinavian Journal of Forest Research* 31 (2); 148-155 <http://dx.doi.org/10.1080/02827581.2015.1113308>.
- Lim, H., Oren, R., Palmroth, S., Torngern, P., Mörling, T., Näsholm, T., **Lundmark, T.**, Helmisaari, H.-S., Leppälampi-Kujansuu, J., Linder, S. 2015. Inter-annual variability of precipitation constraints the production response of boreal *Pinus sylvestris* to nitrogen fertilization. *Forest Ecology and Management* 348: 31-45.
- Lindberg, E., **Roberge, J.-M.**, Johansson, T., Hjältén, J. 2015. Can airborne laser scanning (ALS) and forest estimates derived from satellite images be used to predict abundance and species richness of birds and beetles in Boreal forests? *Remote Sensing*, 7(4): 4233.
- Logue, J., Stedmon, C., Kellerman, A., Nielsen, N., Andersson, A., **Laudon, H.**, Lindström, E., Kritzbeg, E. 2015. Experimental insights into the importance of aquatic bacterial community composition to the degradation of dissolved organic matter. *ISME Journal*, <http://dx.doi.org/10.1038/ismej.2015.131>.
- Lyon, S., Nathanson, M., Lam, N., Dahlke, H., Rutzinger, M., Kean, J., **Laudon, H.** 2015. Can low-resolution airborne laser scanning data be used to model stream rating curves? *Water*. 7, 1324-1339.
- Löf, M., Brunet, J., Filyushkina, A., Lindblad, M., Skovsgaard, J.P., **Felton, A.** 2015. Management of oak forests: striking a balance between timber production, biodiversity and cultural services. *International Journal of Biodiversity Science, Ecosystem Services & Management*, DOI: 10.1080/21513732.2015.1120780.
- Maaroufi, N., **Nordin, A.**, Hasselquist, N., Holm-Bach, L., Palmqvist, K., Gundale, M. 2015. Anthropogenic nitrogen deposition enhances carbon sequestration in boreal soils. *Global Change Biol.* <http://dx.doi.org/10.1111/gcb.12904>.

48. Marshall, J., Wallin, G., Linder, S., **Lundmark, T.**, Näsholm, T. 2015. Long-term nitrogen additions and the intrinsic water-use efficiency of boreal Scots pine. In EGU General Assembly Conference Abstracts (Vol. 17, p. 9167).
49. Millberg, H., **Boberg, J. Stenlid, J.** 2015. Changes in fungal community of Scots pine (*Pinus sylvestris*) needles along a latitudinal gradient in Sweden. *Fungal Ecology*, 17: 126-139.
50. **Mårald, E., Sandström, C., Rist, L., Rosvall, O.**, Samuelsson, L., Idenfors, A. 2015. Exploring the use of a dialogue process to tackle a complex and controversial issue in forest management. *Scandinavian Journal of Forest Research*. 30 (8):749-756. DOI:10.1080/02827581.2015.1065343.
51. **Nilsson, U.**, Berglund, M., Bergquist, J., Holmström, H., & Wallgren, M. 2016*. Simulated effects of browsing on the production and economic values of Scots pine (*Pinus sylvestris*) stands. *Scandinavian Journal of Forest Research*. DOI:10.1080/02827581.2015.1099728.
52. Oni, S., Tiwari, T., Ledesma, J., **Ågren, A.**, Teutschbein, C., Schelker, J., **Laudon, H., Futter, M.** 2015. Local and landscape scale impacts of clear cuts and climate change on surface water dissolved organic carbon in boreal forests. *Journal of Geophysical Research: Biogeosciences*. doi:10.1002/2015JG003190.
53. Peralta-Tapia, A., **Sponseller R., Ågren, A.**, Tetzlaff, D., Soulsby, C., **Laudon, H.** 2015. Scale-dependent groundwater contributions influence patterns of winter baseflow stream chemistry in boreal catchments. *Journal of Geophysical Research: Biogeosciences*.
54. Puentes, A., Torp, M., Weih, M., **Björkman, C.** 2015. Direct effects of elevated temperature on a tri-tropic system: Salix, leaf beetles and predatory bugs. *Arthropod-Plant Interactions*, 9(6): 567-575.
55. **Ranius, T.**, Johansson, V., Schroeder, M., Caruso, A. 2015. Relative importance of habitat characteristics at multiple spatial scales for wood-dependent beetles in boreal forest. *Landscape Ecology*, 30(10): 1931-1942.
56. Redondo, M., **Boberg, J.**, Olsson, C., Oliva, J. 2015. Winter conditions correlate with *Phytophthora* alni subspecies distribution in southern Sweden. *Phytopathology*, 105(9): 1191-1197.
57. **Ring, E.**, Högbom, L., Nohrstedt, H-Ö., Jacobsson, S. 2015. Soil and soil-water chemistry below different amounts of logging residues at two harvested forest sites in Sweden. *Silva Fennica*, 49(4): id 1265. <http://dx.doi.org/10.14214/sf.1265> [with corrections].
58. **Rist, L.**, Shackleton, C., Gadamus, L., Chapin III, F.S., Gowda, M., Setty, A., Kannan, R., Shaanker, U. 2015. Ecological knowledge among communities, managers and scientists: Bridging divergent perspectives to improve forest management outcomes. *Environmental Management*. pp 1-16, DOI: 10.1007/s00267-015-0647-1.
59. **Roberge, J-M., Lämås, T., Lundmark, T., Felton, A., Nordin, A.** 2015. Relative contribution of set-asides and tree retention to the long-term availability of key forest biodiversity structures at the landscape scale. *Journal of Environmental Management*, 154: 284-292.
60. Rytter, L., Andreassen, K., **Bergh, J.**, Ekö, P.-M., Grönholm, T., Kilpeläinen, A., Lazdiöa, D., Muiste, P. and Nord-Larsen, T. 2015. Availability of Biomass for Energy Purposes in Nordic and Baltic Countries: Land Areas and Biomass Amounts. *Baltic Forestry*. 21(2): 375-390.
61. **Sandström, C. & Sténs, A.** 2015. Dilemmas in forest policy development: The Swedish forestry model under pressure. *Forest Futures: Rethinking Global Trends – Implications for boreal regions* / [ed] Westholm, E., Beland Lindahl, K. and Kraxner, F. Springer, 2015, 145-158.
62. Schelker, J., **Sponseller, R., Ring, E.**, Högbom, L., Löfgren, S., **Laudon, H.** 2015. Nitrogen export from a boreal stream network following forest harvesting: seasonal nitrate removal and conservative export of organic forms. *Biogeosciences Discuss*, 12 (15): 12061-12089.
63. **Sjöstedt, V. & Kleinschmit, D.** 2015. Frames in environmental policy integration: Are Swedish sectors on track? *Environment and Planning C: Government and Policy*, 0(0): 1-15.
64. Stenberg, J., Heil, M., Åhman, I., **Björkman, C.** 2015. Optimizing crops for biocontrol of pests and disease. *Trends in Plant Science*. 20(11): 698-712.
65. Stephan, J., Stenberg, J., **Björkman, C.** 2015. How far away is the next basket of eggs? Spatial memory and perceived cues shape aggregation patterns in a leaf beetle. *Ecology*. 96(4): 908-914.
66. Subramanian, N., **Bergh, J.**, Johansson, U., **Nilsson, U.**, Sallnäs, O. 2016*. Adaptation of forest management regimes in southern Sweden to increased risks associated with climate change. *Forests*, 7(1), art id: 8. doi:10.3390/f7010008.
67. Subramanian, N., Karlsson, P.E., **Bergh, J., Nilsson, U.** 2015. Impact of ozone on sequestration of carbon by Swedish forests under a changing climate: A modeling study. *Forest Science*. 61, 445-457.
68. Teutschbein, C., Grabs, T., Karlsen, R.H., **Laudon, H., Bishop, K.** 2015. Hydrological response to changing climate conditions: Spatial streamflow variability in the boreal region. *Water Resources Research*, 51, 9425-9446. doi: 10.1002/2015WR017337.
69. Ugglå, Y., Forsberg, M., **Larsson S.** 2016*. Dissimilar framings of forest biodiversity preservation: Uncertainty and legal ambiguity as contributing factors. *Forest policy and Economics*, 62, 36-42.
70. Valinia, S., **Futter, M.**, Cosby, B., Rosén, P., Fölster, J. 2015. Simple models to estimate historical and recent changes of total organic carbon concentrations in lakes. *Environmental Science and Technology*. 49(1), 386-394. doi:10.1021/es503170r.
71. Wang, L.Y., **Gunulf, A.**, Pukkala, T., **Rönnerberg, J.** 2015. Simulated Heterobasidion disease development in *Picea abies* stands following precommercial thinning and the economic justification for control measures. *Scandinavian Journal of Forest Research* 30(2): 174-185.
72. **Westholm, E., Beland-Lindahl, K., Kraxner, F.** (Eds.) *The future use of Nordic forests - a global perspective*. 2015, XXI, 169 p. Springer International Publishing Switzerland. ISBN: 978-3-319-14218-0.
73. **Ågren, A., Lidberg, W., Ring, E.** 2015. Mapping temporal dynamics in a forest stream network - Implications for riparian forest management. *Forests*. 6(9): 2982-3001.
74. Åkerblom, S., Meili, M., **Bishop, K.** 2015. Organic matter in rain: An overlooked influence on mercury deposition. *Environmental Science & Technology Letters*. 2(4): 128-132. DOI: 10.1021/acs.estlett.5b00009.

Populärvetenskapliga publikationer och rapporter från Future Forests

- Westholm, E. & Beland Lindahl, K.** (red.) (2015). "Skogliga trender i världen". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2015:1. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9317-4.
- Ingående artiklar:
- Beland Lindahl, K. & Westholm, E.** (2015). "Globala trender påverkar den svenska skogen". I: Westholm, E. & Beland Lindahl, K. (red.) (2015). "Skogliga trender i världen". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2015:1. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9317-4.
- Westholm, E. & Beland Lindahl, K.** (2015). "Välfärdsstaten nyckel till Sveriges energiomställning". I: Westholm, E. & Beland Lindahl, K. (red.) (2015). "Skogliga trender i världen". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2015:1. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9317-4.
- Beland Lindahl, K. & Westholm, E.** (2015). "Olika synsätt ger olika framtidslösningar". I: Westholm, E. & Beland Lindahl, K. (red.) (2015). "Skogliga trender i världen". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2015:1. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9317-4.
- Beland Lindahl, K. & Westholm, E.** (2015). "Tid och resurser krävs för tvåvetenskapliga resultat". I: Westholm, E. & Beland Lindahl, K. (red.) (2015). "Skogliga trender i världen". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2015:1. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9317-4.
- Westholm, E.** (2015). "Framtiden som möjlighet eller risk – eller både och?". I: Westholm, E. & Beland Lindahl, K. (red.) (2015). "Skogliga trender i världen". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2015:1. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9317-4.
- Boman, M.** (red.) (2014). "Skogens nyttigheter". Rapport från Future Forests 2009-2012. Future Forests Rapportserie 2014:4. Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå, 19 sidor. ISBN: 978-91-576-9287-0. (Utgiven 2015).
- Ingående artiklar:
- Boman, M. & Mattsson, L.** (2014). "Jakt och vilt – ett ökande värde i skogen". I: Boman, M. (red.) (2014). "Skogens nyttigheter". Rapport från Future Forests 2009-2012.

Populärvetenskapliga rapporter med relevans för Future Forests och där deltagandet finansierats av Future Forests

- Bergh, J.**, Blennow, K. Författare till kapitel 8 "Skogsbruk" i Hall, M., Lund, E. & Rummukainen, M. (red) 2015. Klimatsäkrat Skåne. CEC Rapport Nr 02. Centrum för miljö- och klimatforskning, Lunds universitet. ISBN 978-91-981577-4-1
- Berlin, M.** & Andersson Gull, B. "Så funkar nya Plantval". skogforsk.se/Nr 34-2015.
- Berlin, M.**, Ring, E., Sonesson, J. Hjelm, K. 2015. Film: "Skogsforsks arbete inom Future Forests". <http://www.skogforsk.se/nyheter/2015/film-skogsforsks-arbete-inom-future-forests/>.
- Lämås, T., Roberge, J-M., Felton, A.**, Gustafsson, L., Jonzén, J., **Lundmark, T., Nordin, A.**, Olsson, H., **Ranius, T.**, Sandström, E. 2015. Generell naturhänsyn och frivilliga avsättningar: Mängden död ved och grova träd ökar i framtidens skogslandskap. Fakta Skog Nr. 10.

5. **Nordin, A. & Sandström, C.** 2015. Future Forests' climate change research – outcomes and impacts. Rapport till internationell utvärderingskommitté Mistra, oktober.
6. **Nordin, A.** Bidrag till KSLAs skrift "Forests and Forestry in Sweden".
7. **Ring, E.,** Högbom, L., Nohrstedt, H.-Ö. and Jacobson, S. 2015. "Miljöeffekter av grotskörd". <http://www.skogforsk.se/kunskap/kunskapsbanken/2015/varierande-effekt-pa-mark-vattenkemin-under-grot-hogar/>.
8. **Sandström, C.** Bidrag till KSLAs skrift "Forests and Forestry in Sweden".
9. **Sténs, A.** "Skogens estetik: Anna Sténs presenterar sin forskning", Norra Skogsmagasinet no 1, 2015.
10. **Sténs, A.** 2015. "Skogen och det sköna." Tänk. Ett vetgirigt magasin från Umeå universitet, <http://tank.umu.se/skogen-och-det-skona/>.

Debattartiklar med relevans för Future Forests

1. **Lundmark, T.** Aktivt skogsbruk värnar klimatet bäst. Debattartikel i Svenska Dagbladet, 18 juni.

Intervjuer med relevans för Future Forests

1. **Beland Lindhl, K.** Artikel "Liten bok om stora frågor". Publicerad i Skogsägaren, Sektion: GENERAL – Del: 1, sid 39, Författare: Ulf Aronsson. 4 september.
2. **Bergh, J.** Artikel "Skogsbruket drabbas när vintrarna blir kortare". Publicerad i Länsstidningen Östersund – Sektion: LT Allmäna – Del: A, sid 4-5. Författare: Atle Morseth Edvinsson. 24 februari.
3. **Bergh, J.** Intervju "Från kolkälla till kolsänka" som publicerades i Hallands nyheter, Smålandsposten, Aftonbladet, Kristianstadsbladet, Södermanlands nyheter, Svenska Dagbladet, Helsingborgs Dagblad, Sydsvenska, Östgöta Corren, Östgötalands Folkblad, Dalademokraten, Helagotland, Eskilstuna Kuriren, Kyrkans tidning/Christer Hugo, Uppsala Nya tidning, Västerbottens Kuriren, Norrbottens Kuriren, Barometern Oskarshamns-Tidningen, Piteå-Tidningen, Norrköpings Tidning, Västerviks Tidning, Ystad Allehanda, Norrtelje tidningen, Bohuslänningen, Borås tidning, Fagersta posten, Nerike Allehanda, Dala tidningen, Folkbladet, Trelleborgs Allehanda, Sundsvallstidningen, Metro, Göteborgs Posten, Nya Lidköpingstidningen, Jönköpings-Posten, Småläningen, Vetlanda-Posten, Värnamo Nyheter, Smålands-Tidningen, Blekinge Läns Tidning, Tranås Tidning, Norrländska Socialdemokraten, Landskrona Posten. 24-26 maj.
4. **Bergh, J.** Intervju "Gudrun inte längre koldioxidbomb" sändes på SVT, TT-nyheterna, Dagens eko, SR P4 Kronoberg, den 24 maj.
5. **Bergh, J.** Artikel "Flera olika anpassningar väntar skogsbruken i norra Sverige". Publicerad i Norran – Sektion: NYHETER – Del: 1, sid 4-5. Författare: Lennart Enkvist. 23 juli.
6. **Bergh, J.** Intervju för vetenskapsradion "Utrymme för kollagering på norra halvklotet", december.
7. **Bergh, J.** Radioinslag "Julgranar "adopterar" och planteras ut i skogen igen" Sveriges Radio – P4. 23 december.

8. **Berlin, M.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "När klimatet ändras måste skogsträden kunna hänga med" baserat på intervju av Lars Klingström.
9. **Björkman, C.** "Gynna fienden och få ett bättre växtskydd". Publicerad i Land-Lantbruk sid 13. Författare: Tove Nilsson. 9 oktober.
10. **Boberg, J. & Klapwijk, M.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "Balansen mellan städen och skadegörarna kan komma att rubbas" baserat på intervju av Lars Klingström.
11. **Ellison, D.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "Världens vatten – en fråga om skog" baserat på intervju av Lars Klingström.
12. **Felton, A.** "Ond cirkel för tall i syd". Publicerad i Skogen sid. 53. Författare: Gunilla Lidén. 27 november.
13. Future Forests omnämns i artikel "FOI deltar i forskning kring svensk skogs framtid". Källa: FOI/Mynewsdesk. 14 april.
14. Future Forests omnämns i artikel "Vi är medvetna om målkonflikterna". Källa: Kyrkans Tidning, Ulf Carlsson. 5 november.
15. Future Forests omnämns i Debatt/Insändare "Skogen gör mest nytta när den brukas". Källa: Norrtelje Tidning, Niklas Lundh & Karin Perers. 27 december.
16. Future Forests omnämns i Debatt/Insändare "Miljövinst i att bruka skogen". Källa: Ekuriren.se, Karin Perers & Lars Wigren. 12 december.
17. Future Forests omnämns i Debatt/Insändare "Olyckligt och felaktigt av Rönning". Källa: Helahälsingland.se, Karin Perers & Bengt-Åke Nilsson. 11 december.
18. Future Forests omnämns i Debattreplik "Skogsavverkning räddar inte klimatet". Källa: Dala-Demokraten, Elin Götmark. 11 december.
19. Future Forests omnämns i Artikel "Vi tar hänsyn till klimat och natur". Källa: Kyrkans Tidning, Ulf Carlsson. 16 juli.
20. Future Forests omnämns i Debattartikel "Skogsforskning del av lösning på klimatkrisen". Källa: Västerbottens-Kuriren. 15 maj.
21. Future Forests/**Keskitalo, C.** "Hårt tryck på Nordens skogar". Källa: Forskning.se, 26 maj.
22. Future Forests/**Sandström, C.** Artikel "Göran Eriksson leder forskning i Norge". Källa: Svensk Jakt. 24 oktober.
23. **Futter, M., Laudon, H., Ranius, T., Felton, A., Roberge, J.-M.,** "61 SLU-projekt får 182 miljoner i forskningsbidrag från Formas" Källa: SLU, 6 november.
24. **Holmström, E.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "Låt naturen fixa blandskogen" baserat på intervju av Lars Klingström.
25. **Johansson, J.** Artikel i Skog & Framtid, nr 1. 2015. "Johanna följer det nationella skogsprogrammet inifrån" baserat på intervju av Ingrid Söderbergh.
26. **Keskitalo, C.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "Styr-systemen släpar efter" baserat på intervju av Lars Klingström.
27. **Klapwijk, M.** "Kontinuitet kan stoppa risker". Publicerad i Land-Lantbruk sid. 37. 30 oktober.
28. **Klapwijk, M.** "Skogsbruket som kan stoppa insektsangrepp" Publicerad i Land-Lantbruk sid. 45. Författare: Mats Ostelius. 30 oktober.
29. **Klapwijk, M.** Artikel "Förändrat klimat kan öka angrepp". Källa: Land Lantbruk & Skogsland, Mats P Ostelius.

31 oktober.

30. **Larsson, S.** Artikel i Skog & Framtid, nr 1. 2015. "Ett begrepp omgivet av osäkerheter" baserat på intervju av Lars Klingström.
31. **Laudon, H.** Notis "Betydelsefulla andetag från bäckar och floder" Källa: SLU. 13 augusti.
32. **Laudon, H.** Artikel "Iarmen överdrev hotet". Publicerad i Hallands nyheter – Sektion: HALLAND – Del: 1, sid 11. Författare: Lennart Hildingsson. 16 september.
33. **Laudon, H. & Stenlid, J.** "Nyckeln till skogstillväxt på spåren med isotopteknik". Källa: Mynewsdesk, 8 oktober.
34. **Lidskog, R.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "Det kan hända igen" baserat på intervju av Lars Klingström.
35. **Lidskog, R.** forskningsnotis: "Slutsatser av skogens katastrofer", Skogaktuell 8 december 2015.
36. **Lidskog, R.** forskningsnotis: "Forskning: Skogsbrand ger möjligheter", ATL. Lantbrukets affärstidning, 5 december 2015.
37. **Lidskog, R.** forskningsnotis: "Studie av Gudrun och skogsbrand", Nerikes Allehanda, 4 december 2015.
38. **Lidskog, R. & Sjödin, D.** "Skogsbruk låg bakom Gudruns följder" Publicerad i Nerikes Allehanda sid. 8. Författare: Mattias Frödén. 5 december.
39. **Lidskog, R.** forskningsnotis: "Olika synsätt inom skogsbruket: stormfält är en katastrof – brand är en möjlighet", Örebrokuriren, 4 december 2015.
40. **Lidskog, R.** "Branden i Västmanland ses som unik" Publicerad i Skogen sid. 33. 28 december.
41. **Lundmark, T.** Artikel i Skog & Framtid, nr 2. 2015. "Skogen och klimatnyttan" baserat på intervju av Lars Klingström.
42. **Lundmark, T.** Artikel "Kalhyggesfritt med skogskänslan kvar". Publicerad i Land – Lantbruk – Sektion: GENERAL – Del: 1, sid. 44-45. Författare: Rolf Segerstedt. 20 mars.
43. **Lundmark, T. & Sonesson, J.** Artikel "Högsårmär av tall utmanar kalhyggen". Publicerad i Land – Lantbruk – Sektion: GENERAL – Del: 1, sid. 50-51. Författare: Rolf Segerstedt. 30 april.
44. **Lundmark, T.** Artikel "Hög tillväxt för klimatnyttan". Publicerad i Skogen – Sektion: AKTUELLT – Del: 1, sid. 8. Författare: BE. 27 maj.
45. **Lundmark, T.** Artikel "Aktivt skogsbruk gör störst klimatnyttan". Publicerad i Skog & Industri – Sektion: GENERAL – Del: 1, sid. 7. 16 juni.
46. **Lundmark, T. & Sonesson, J.** "Hyggesfritt ställs mot kalhyggen". Publicerad i Skogseko 2-2015. Text: Maria Larsson.
47. **Lundmark, T.** Notis "Skogsbruk är inte skövling". Land Lantbruk & Skogsland. 26 juni.
48. **Lundmark, T.** Notis "Kalhyggen missgynnar många växtarter" ATL, Lantbrukets affärstidning. 17 juli.
49. **Lundmark, T.** Artikel "Klimatnyttan kräver politisk styrning". Publicerad i SKOGEN – Sektion: GENERAL – Del: 1, sid. 8. Författare: Nils-Erik Norrby. 27 augusti.
50. **Lundmark, T.** Notis "Plus och minus i den hyggesfria ekonomin" Källa: Skogsaktuellt. Författare: Pia Gyllin. 5 november.
51. **Lundmark, T.** Radioinslag "Gödsel i skogen ökar kraftigt upptaget av koldioxid" Källa: Vetenskap & Miljö – SR, samt SR Västerbotten, Gustaf Klarin. 10 december.
52. **Lundmark, T.** Radioinslag "Intensivare skogsbruk kan lag-

ra Sveriges koldioxidutsläpp" Källa: SR - P5 Sthlm, Gustaf Klarin. 31 december.

53. **Lundmark, T.** "Mer skog kan ta upp hela Sveriges koldioxidutsläpp". Källa: ATL, Lantbrukets affärstidning. Författare: Lena Karlsson. 31 december.
54. **Mårald, E.** "Nu en skoglig stormakt, ... vad händer sen?" Skogen, nr 2 2015, s. 49. Artikeln kommenteras även i ledaren i samma nummer.
55. **Mårald, E.** Artikel "Hur blir mätvärden till miljöproblem?" Källa: Miljötrender 2015, SLU, ISSN: 1403-4743 s. 8-13.
56. **Mårald, E.** Notis: "Tillbaka till framtiden i nya Miljötrender" Källa: SLU, 1 december.
57. **Mårald, E.** Artikel "Stormakt på dekis". Publicerad i Skogen – Sektion: GENERAL – Del: 1, sid. 3. Författare: Bengt Ek. 27 februari. Även i SKOGEN.se. 4 mars.
58. **Nilsson, U.** Radioinslag "Ständig gallring fällde skogen" Sveriges Radio – P1, Vetandets värld. Reporter: Tomas Lindberg. 7 januari.
59. **Nilsson, U.** Artikel "Hur ska framtidens skogar skötas?". Källa: Svenska Jägareförbundet, Göran Bergqvist. 22 april.
60. **Nilsson, U.** Artikel "Gran ofta dyr felsatsning" Källa: Vision – Forskning för framtidens skogsbruk Nr: 2, sid. 25. 2015. ISSN: 200-8988.
61. **Nordin, A.** Intervju för Skogsindustriernas visionsskrift "En hoppfull berättelse om framtid, hållbarhet och den svenska skogens alla möjligheter.
62. **Nordin, A.** Omnämns som mottagare av Guldkvisten "Här är årets pristagare!". Källa: Mynewsdesk. 31 mars.
63. **Nordin, A.** Omnämns som nominerad "De är nominerade till Sveriges miljömäktigaste 2015". Källa: Miljöaktuellt – IDG.se. 10 april.
64. **Nordin, A.** Omnämns som mottagare av Guldkvisten "Prins Carl Philip vid Skogsnäringsveckan". Källa: Sveriges Kungahus. 14 april.
65. **Nordin, A.** Omnämns som mottagare av Guldkvisten "Kunglig belöning för sågverkschef" Källa: Woodnet.se, Nils Lindstrand. 14 april.
66. **Nordström, E.-M.** "Sverige är inte en isolerad ö". Källa: SLU, 20 februari.
67. **Ranius, T.** Artikel i Skog & Framtid, nr 1. 2015. "Nytänk om reservat och omloppstider" baserat på intervju av Lars Klingström.
68. **Ranius, T.** "Nytänk om reservat och omloppstider" Källa: SLU, 3 juni.
69. **Ranius, T.** "Formasbidrag till spännande ekologiprojekt" Källa: SLU, 8 november.
70. **Roberge, J.-M.** Artikel i Skog & Framtid, nr 1. 2015. "Jean-Michel ser hur det blir i skogen om 200 år" baserat på intervju av Lars Klingström.
71. **Roberge, J.-M.** Artikel i Örnköldsvik Allehanda (februari 2015) baserad på en intervju med mig. Titel: "Nytt projekt ska rädda skogens mångfald."
72. **Roberge, J.-M.** "Skogar med naturhänsyn om 200 år" Källa: SLU, 30 juni.
73. **Roberge, J.-M.** "Gynnar hyggesfritt skogsbruk fågelsamhällen?" Källa: SLU, 7 december.
74. **Sandström, C.** Notis "Statsvetare tar ledarroll i skogs-

- forskningen". Källa: Umeå Universitet, Eva Stoianov. 8 januari.
75. **Sandström, C.** Artikel i Skog & Framtid, nr 1. 2015. "Levande landsbygd med skogen i ryggen" baserat på intervju av Lars Klingström.
 76. **Sandström, C.** et al. Debattartikel "Rasbiologiskt språkbruk i statens rättsprocess mot sameby" DN Debatt. DN.se. 11 juni.
 77. **Sandström, C.** Föreläsning/TV inslag "Visioner för skogen" på seminariet "Skogen, renen och det samiska kulturarvet", den 3 mars. Sändes på UR Samtiden i kunskapskanalen 9 april.
 78. **Sandström, C.** Radio/TV inslag "Det är många som gör anspråk på den svenska skogen". Källa: Sameradion & SVT Sápmi, David Rydenfalk. 6 mars.
 79. **Sandström, C.** "Bångstyrighet kräver dialog". I Skogsvärden Skogsvärden nr 4, 2015.
 80. **Sandström, C.** "Framtidsbilder kan ge politiker stöd". I Skogsvärden Skogsvärden nr 4, 2015.
 81. **Sandström, C.** Artikel "Vision om skogen enar". Publicerad i Skogen – Sektion: GENERAL – Del. 1, sid. 42. Författare. TB. 27 oktober.
 82. **Sonesson, J.** "Mer eller mindre hyggesfritt?" Källa: Skogforsk.se Publicerad: 18 februari.
 83. **Sonesson, J.** Artikel om hyggesfritt skogsbruk i Skogsland. 29 april.
 84. **Sonesson, J.** Artikel om hyggesfritt skogsbruk i Skogseko. 1 maj.
 85. **Sonesson, J.** Artikel "Hänsyn i skogsbruken gynnar fiskvattnet". Publicerad i Västerbottens-Kuriren VK/VF – Sektion: VK Lokalt – Del: 2, sid. 12. Författare: Owe Eliasson. 18 juni.
 86. **Sonesson, J.** "Hyggesfritt: sämre nuvärde men högre värde?" Källa: SLU, 3 juli.
 87. **Sonesson, J.** Artikel "Hygget ger bäst ekonomi" Källa: Vision – Forskning för framtidens skogsbruk Nr: 2, sid.18. Författare: Carl Henrik Palmér. ISSN: 200-8988.
 88. **Berlin, M.** Artikel "Hygget ger bäst ekonomi" Källa: Vision – Forskning för framtidens skogsbruk Nr: 2, sid. 4. 2015. ISSN: 200-8988.
 89. **Stenlid, J. & Björkman, C.** "Formas delar ut 77 miljoner till forskning om skogsråvara och biomassa". Källa: Mynewsdesk, 17 juni.
 90. **Stenlid, J.** "Stort anslag till forskning om stresståliga växter för framtidens jord- och skogsbruk". Källa: SLU, 8 oktober.
 91. **Stenlid, J.** "Rotstop oftast inte mindre effektivt mot rottröta när temperaturen stiger". Källa: SLU, Mårten Lind. 12 oktober.
 92. **Stenlid, J.** "Genen som skyddar mot rottröta hittad". Källa: Land Lantbruk & Skogsland, Mats P Ostelius. 16 oktober.
 93. **Stenlid, J.** Artikel "Genombrottet – Nu har forskare hittat en gen som ger skydd mot rottröta". Publicerad i Land – Lantbruk, Sektion: GENERAL – Del: 1. sid 42, Författare: Mats Ostelius. 16 oktober.
 94. **Stenlid, J.** "Utbredd rödbandsjuka på tall kan snart bli verklighet i Sverige". Källa: SLU, Mårten Lind. 9 november.
 95. **Stenlid, J.** "Skogens artrikedom har endast liten inverkan på askskottssjukan". Källa: SLU, Mårten Lind. 16 november.
 96. **Stenlid, J.** Artikel "Genforskning ska stoppa rottrötan".

- Publicerad i Skogsägaren, Sektion: FORSKNING, Del: 1, sid 14-15, Författare: Ulf Aronsson. 11 december.
97. **Sténs, A.** Artikel i Skog & Framtid, nr 1. 2015. "Välskötta skogar vackrast" baserat på intervju av Lars Klingström.
 98. **Ågren, A.** Artikel "Vägtrummor inventeras i Gävleborg" Källa: Land Lantbruk & Skogsland. Författare: Mats P Ostelius. 4 februari.
 99. **Ågren, A.** Artikel "Första resultaten från SLU:s vägtrummeinventering" Källa: Transportochlogistik.se. 4 februari.

Presentationer 2015

Vetenskapliga presentationer av forskningsresultat som producerats med bidrag från Future Forests

1. **Beland Lindahl, K. & Kraxner, F.** Minisession "The future use of Nordic forests". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 9 september.
2. **Beland Lindahl, K. & Sandström, C.** Minisession "Pathways to sustainability: comparing forest governance models". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 10 september.
3. **Beland Lindahl, K.** "The Future Use of Nordic Forests – A Global Perspective". 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
4. **Beland Lindahl, K.** Presentation "Theorizing pathways to sustainability" På Transformations2015, Stockholm Resilience Centre, 5-7 oktober.
5. **Bergh, J.** Presentation "Mitigation potentials in the Baltic region" på konferensen "IEA Bioenergy Task 38 Conference on Climate Change Effects of Biomass and Bioenergy Systems". Växjö, 26 maj.
6. **Bergh, J.** Presentation "Fertilization potential in the Baltic region" på Enerwoods konferens "Wood based energy systems from Nordic Forests – A Nordic Research project". Växjö, 27 maj.
7. **Bergh, J.** Presentation "Forest management in northern Europe - an important tool to mitigate climate change". Enerwoods internationella konferens arrangerad av University of Copenhagen. KSLA, Stockholm, 27 augusti.
8. **Berlin, M.** Inbjuden talare "Deployment areas of Scots pine and Norway spruce seeds revisited and revised". Presentation at Thematic day, NordGen-Forest. "Tree breeding for increased forest productivity in marginal areas". Borgarnes, Island, 11-12 mars.
9. **Berlin, M.** Keynote speaker "Seed source deployment strategies in a changing climate". På konferensen "Adaptation and mitigation: strategies for management of forest ecosystems" organiserad av Silava, Lettland, 23-24 april.
10. **Berlin, M.** Presentation "Tree breeding and seed source deployment strategies in a changing climate". Vid NordGen - Gene Resource Group meeting. Umeå, 25 augusti.
11. **Berlin, M.** Presentation "Beslutsstöd för att välja framt-

- dens träd". På konferensen "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker, och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
12. **Bishop, K.** Presentation "Carbon balance in the forested boreal landscape: The significance of the aquatic conduit in a variable climate". 4th IUFRO International Conference on Forests and Water in a Changing Environment. Kelowna, Kanada, juli.
 13. **Bishop, K. & Eklöf, K.** Presentation "Forestry, mercury and good ecological status – what to do when the best is not good enough?" Vid CAR-ES II conference "Managing Forests to Promote Environmental Services". Köpenhamn, Danmark, 3-5 november.
 14. **Bishop, K.** Inbjuden talare. International Workshop on Prevention of Mercury Pollution and Performance of International Mercury Convention. "Confounding factors in mercury emission-deposition relationships: Land-atmosphere exchange and organic carbon". Beijing Kina, december.
 15. **Bishop, K.** Convener: "Runoff Generation in a Nordic Light: 30 Years with Water's Journey from Rain to Stream". "Getting Terrestrial Carbon into the Aquatic Conduit: Riparian peat controls from daily to centennial time-scales". European Geophysical Union, Wien.
 16. **Bishop, K.** Inbjuden talare. "Potential for long-term transfer of DOC from riparian zones to streams in boreal catchments". HydroEco. Wien, April.
 17. **Björkman, C.** Presentation "Climate change and insect pests". På ekologiska institutionens årliga symposium. SLU, 5 mars.
 18. **Björkman, C.** et al. "Predator refuges for conservation biological control: The rise and fall of a simple solution" samt presentation "Climate change and insect pests". På konferensen "Population Dynamics and Integrated Control of Forest Defoliating and Other Insects", IUFRO WP 7.03.07/06/13. Sopot, Polen, 28 september – 2 oktober.
 19. **Björkman, C.** et al. Presentation "Insect pests in future forests: utilizing complex interactions to mitigate damage". Abstracts of the 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
 20. **Boberg, J. & Stenlid, J.** Poster presentation "Needle fungi and abiotic stress". Joint IUFRO 7.02.02 "Foliage, shoot and stem diseases of forest trees" and 7.03.04 "Diseases and insects in forest nurseries" Working Parties Meeting. Uppsala, 7-12 juni.
 21. **Ellison, D.** Minisession "Forest potential in the climate policy framework". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 9 september.
 22. **Ellison, D.** Presentation "Why forests matter for water, energy and climate: What we think we know". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 7-11 september.
 23. **Ellison, D.,** Lundblad, M., Petersson, H. 2015. Presentation "Forest Potential in the Climate Policy Framework". 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.

24. **Eklöf, K.** Presentation "Framsteg i förståelse av stubbskördens inverkan på vattenkvalité" Seminarie på programkonferensen "Biobränsleprogrammet hållbarhet". Uppsala, april.
25. **Felton, A.** Presentation "How CCAMS can threaten or enhance the biodiversity of production forests: Insights from Sweden". Vid CAR-ES II conference "Managing Forests to Promote Environmental Services". Köpenhamn, Danmark, 3-5 november.
26. **Felton, A.** Plenary presentation and final panel discussion member IUFRO Conference Edmonton, Canada: Ecology, silviculture and management of spruce species in mixed forests. Presentation title: "Replacing monocultures with mixed-species stands in Sweden: The socio-ecological implications of two prominent mixed-species alternatives". 11-13 augusti.
27. **Forsell, N., Havlik, P.,** Korusuo, A., **Kraxner, F.,** Frank, S., Valin, H., Gusti, M., Zhang, W., **Nordin, A., Lundmark, T.,** Obersteiner, M. 2015. "Global harvesting of wood under different socio-economic and climate mitigation scenarios". Abstracts of the 17th IBFRA Conference, New Era of Forest Science in the Boreal Region, p 79. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
28. **Fuss, S., Kraxner, F.,** Aoki, K., **Kindermann, G.,** Schepaschenko, D., Shvidenko, A. 2015. "Negative emissions from boreal forests. BECCS potentials and economic implications". Abstracts of the 17th IBFRA Conference, New Era of Forest Science in the Boreal Region, p 22. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
29. **Futter, M.,** Valinia, S., Fölster, J. 2015. "Long-term trends in water chemistry of acid-sensitive Swedish lakes show slow recovery from historic acidification". ALSO, Granada, Spanien, april.
30. **Futter, M.,** Valinia, S., Löfgren, S., Köhler, S., Fölster, J. 2015. "Long-term trends in water chemistry of acid-sensitive Swedish lakes show slow recovery from historic acidification". Acid Rain 2015, Rochester NY, USA, oktober.
31. **Futter, M.** 2015. "Slow recovery of acid sensitive Swedish lakes – the role of climate and forestry". Norsk/Svensk Kalkningskonferens, Hamar, Norge, november.
32. **Futter, M.** 2015. "Conceptualizing and communicating forestry impacts on water quality in the boreal forest". At the CAR-ES II conference "Managing Forests to Promote Environmental Services". Köpenhamn, Danmark, 3-5 november.
33. **Gunulf Åberg, A.,** Urban, I., Rönnberg, J. 2015. Presentation "Influence of stump height on secondary spread of Heterobasidion parviporum". 14th International Conference on Root and Butt Rots of Forest Trees (IUFRO Working Party 7.02.01). Antalya, Fethiye, Bodrum, Turkiet, 11-18 oktober.
34. **Gunulf Åberg, A.,** Witzell, J., Rönnberg, J. 2015. Presentation "Contamination risk during sampling for Heterobasidion annosum s.l.". 14th International Conference on Root and Butt Rots of Forest Trees (IUFRO Working Party 7.02.01). Antalya, Fethiye, Bodrum, Turkiet, 11-18 oktober.
35. **Gunulf Åberg, A.,** Hofmann, J., Rönnberg, J. 2015. Poster presentation "Att stubbehandla mot rotticka i röjnings-skog - stubbstorlekens betydelse". Nationell Växtskyddskon-

ferens 2015. Uppsala, 10-11 november.

36. **Keskitalo, E. C. H.** Presentation "Can adaptation to climate change at all be mainstreamed in complex multi-level governance systems? A case study of forest-relevant policies at the EU and Swedish levels". World Symposium on Climate Change Adaptation, Manchester, UK, 2-4 september.
37. **Keskitalo, E. C. H.** Presentation "Forest governance and certification in Sweden". Transition to Greener Capitalism? Historical and contemporary perspectives seminar, Umeå Universitet, Umeå, 21 maj.
38. **Klapwijk, M.** et al. Poster presentation. "Mixed forests to mitigate climate change effects on insect pests". 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
39. **Klapwijk, M.** Poster presentation. "Forest management strategy affects the relative impact of bottom-up versus top-down pressure on population of forest insects". På IUFRO konferensen "Population dynamics and integrated control of forest defoliating and other insects". Sopot, Polen, 28 september - 2 oktober.
40. **Kraxner, F.**, Schepaschenko, D., **Fuss, S.**, Lunnan, A., **Kindermann, G.**, Aoki, K., Shvidenko, A. (2015). Forest management certification - application of a new tool for certification mapping to the boreal forest. Abstracts of the 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
41. **Laudon, H.** Inbjuden talare. "Water quality in a landscape perspective: From natural variability to land use and climate change effects". Oikos årliga möte. Umeå, augusti.
42. **Laudon, H.** "Linking the terrestrial and aquatic system across scales". Water Alliance meeting Berlin, Tyskland, juni.
43. **Laudon, H.** Inbjuden talare "From terrestrial-aquatic linkages to long-term changes in river chemistry", på den internationella workshopen "Boreal forest systems in a changing climate: from physiological mechanisms to ecosystem responses", Vindeln.
44. **Laudon, H.** Inbjuden talare "The role of connectivity, landscape organization and catchment size for the dynamics of DOC". Helmholtz Institute, Leipzig, Tyskland, augusti.
45. **Lidskog, R., Löfmarck, E., Sjödin, D.** Minisession "Managing climate uncertainties in forest counseling - lessons from Sweden". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 8 september.
46. **Lidskog, R. & Sjödin, D.** "Extreme events and forest governance. The post-disasters dynamics of forest fires and forest storms in Sweden". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 7-11 september.
47. **Lidskog, R & Löfmarck, E.** "Advising uncertainty. The forest professional claim and epistemic authority in the face of societal and climate change". Differences, inequalities and sociological imagination. 12th conference of the European Sociological Association. Prag, Tjeckien, 26-29 augusti.
48. **Lidskog, R & Löfmarck, E.** "Advising uncertainty. The forest professional claim and epistemic authority in the face of societal and climate change". Profession, bounds and boundaries. Visioning a globalising, managed and inclusive professionalism. International Sociological Association, Milano, Italien, 19-21 mars.
49. **Löfmarck, E. & Lidskog, R.** Poster presentation av uppsats "Fostering a flexible forest: Challenges and strategies in the advisory practice of a deregulated forest management system". XIV World Forestry Congress, 7-11 September 2015, Durban, South Africa.
50. **Lämås, T.**, Holmström, H., Lundström, A., Wikström, P., & Öhman, K. 2015. "The Swedish Heureka forest decision support system - Five years' experience of a many-sided system". Symposium for Systems Analysis in Forest Resources 2015. Uppsala, 19-21 augusti.
51. Moldan, F., Jutterström, S., Stadmark, J. **Futter, M.**, Fölster, J., Bertills, U., Barton, M., Forsgren, A., Cosby, B., Wright, R. "Effect of intensified forest harvesting on critical loads calculation for Swedish lake". 2015. Acid Rain 2015, Rochester NY USA, Oktober.
52. **Nilsson, U. Felton, A. Lämås, T. Lundmark, T. Nordin, A. Ranius, T. Roberge J-L. Sonesson J.** Conservation biologists need to take a more active interest in interest rates: Linking economic drivers to habitat availability in production forests. 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
53. **Nilsson, U.** Non-native species to spread the risk and increase the forest adaptation potential. ENERWOOD seminar, september.
54. **Nordin, A., Sandström, C., Riala, M.** Minisession "Unfolding the future through future studies". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 9 september.
55. **Nordin, A., Sandström, C.** 2015. Future Forests' climate change research - outcomes and impacts. Presentation för internationell utvärderingskommitté. Mistra. Stockholm, oktober.
56. **Nordström, E.-M., Lundström, A., Forsell, N., Korouso, A., Havlik, P., Kraxner, F., Bergh, J., Lundmark, T., Nordin, A.** 2015. "Impacts of global climate scenarios on forest management and harvesting in Sweden". Abstracts of the 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
57. **Ranius, T.** "Dead wood creation to compensate for habitat loss from intensive forestry". ICCB 27th International Congress for Conservation Biology. Montpellier, 2-6 augusti.
58. **Ring, E.**, Bjarnadóttir, B., Finér, L., **Johansson, J.**, Libiète, Z., Lode, E., **Sandström, C.**, Stupak, I. and Sætersdal, M. 2015. "Protection zones along surface water in the Nordic countries, Estonia and Latvia with forestry in focus: A review of legislation, forest certification standards and guidelines". CAR-ES Conference. Köpenhamn, Danmark, november.
59. **Roberge J-M, Lämås T, Lundmark T, Ranius T, Felton A, Nordin A.** Presentation "Relative contributions of set-asides and tree retention to the long-term availability of key forest biodiversity structures at the landscape scale". ICCB 2015 (27th International Congress for Conservation Biology), Montpellier, Frankrike, 4 augusti.

60. **Roberge J-M.** Inbjuden presentation av Future Forests arbete med modellering av biologisk mångfald. Skogforsk, Uppsala, 23 februari.
61. Rönnerberg, J., Hofmann, J., **Gunulf Åberg, A.** 2015. Presentation "Stump size and efficacy from treatment with *P. gigantea* and urea against *Heterobasidion*". 14th International Conference on Root and Butt Rots of Forest Trees (IUFRO Working Party 7.02.01). Antalya, Fethiye, Bodrum, Turkiet, 11-18 oktober.
62. **Sandström, C.** "What do people want for the future of forests? How studies of the future can inform policy decisions of today". Forests and People: Investing in a Sustainable Future, XVI World Forestry Congress, Durban, 7-11 september.
63. **Sandström, C.** "Comments from the social point of view". Landscape Approaches in Practice. Konferens organiserad av SIFI, SIANI, CIFOR, WWF, SLU och Sida. Umeå, 17 mars.
64. **Sonesson, J., Lundmark, T., Nilsson, U.**, Holmström, H., Drössler, L. & Magnusson, B. 2015. Consequences of continuous cover forest management systems in Sweden. In: Mäkipä, R & Kilponen, T. (Eds). Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Abstracts of the 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
65. **Sonesson, J.** Presentation "Climate change- which climate parameters are most important". Vid NORDGEN-konferens "Wise use of forest reproductive material". Riga, Lettland, 15-16 september.
66. **Stenlid, J.** Presentation "What makes the ash dieback fungus *Hymenoscyphus fraxineus* pathogenic?" IUFRO working party meeting on Foliage, shoot and stem diseases of forest trees. Uppsala, Juni.
67. **Stenlid, J.** Presentation "What makes the ash dieback fungus *Hymenoscyphus fraxineus* pathogenic? Genetics of tree-parasite interactions". Orleans, Frankrike, 23-28 augusti.
68. **Stenlid, J.** Presentation "Dothistroma needle blight in Sweden". COST meeting on DIAROD, Krakow, Polen, oktober.
69. Uggla, Y. & **Lidskog, R.** "Climate risk and forest practices. Forest owners' appropriation of advice concerning climate change. Differences, inequalities and sociological imagination". 12th conference of the European Sociological Association. Prag, Tjeckien, 26-29 augusti.
70. Valinia, S., **Futter, M.**, Cosby, B., Rosén, P., Fölster, J. 2015. "Simple models to estimate historical and recent changes of total organic carbon concentrations in lakes". Acid rain 2015. Rochester NY, USA, Oktober.

Presentationer för externa mottagare av forskningsresultat som producerats med bidrag från Future Forests

1. **Andersson, E.** Presentation "Hur styr samhället responsen på klimathotet" vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
2. **Beland Lindahl, K.** Presentationer av studie "Vägar till hållbarhet - jämförande studie av olika skogsbruksmodeller". För Future Forests referensgrupp PC4. Stockholm, 12 mars.

3. **Bergh, J.** Presentation om klimatscenarier för att skatta påverkan på skogens produktionsförmåga. För Future Forests referensgrupp PC3. SLU, Ultuna, 20 februari.
4. **Bergh, J.** Inbjuden talare om kolbalansen i skogen (ca 150 deltagare) på Föreningens Skogens vårexkursion, Toftaholm 11 maj.
5. **Bergh, J.** Inbjuden presentation om vikten av skoglig forskning i södra Sverige för politiker och Landshövdingen i Kronobergs Län, 18 maj.
6. **Bergh, J.** Inbjuden talare om kolbalansen efter stormen Gudrun (ca 250 deltagare) på Södras föreningsstämmas exkursion i brandområdet 20 maj.
7. **Bergh, J.** Inbjuden talare om kolbalansen efter stormen Gudrun för LRF och Södra skogsägarna. 20 augusti.
8. **Bergh, J.** Presentation för KSLAs arbetsgrupp "Den forskningspolitiska propositionen". KSLA, Stockholm, 3 september.
9. **Bergh, J.** Presentation "Tillväxter och kolbalanser i skogen" vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
10. **Berlin, M.** Presentation om projekt för att ta fram användningsrekommendationer för skogsodlingsmaterial. För Future Forests referensgrupp PC3. SLU, Ultuna, 20 februari.
11. **Berlin, M.** Presentation "Klimatanpassning av skogsodlingsmaterial". På Skogforsks stämma organiserad av Future Forests. Asa/Växjö, 2 juni.
12. **Berlin, M.** Presentation "Beslutsstöd för att välja framtidens träd" vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
13. **Bishop, K.** Presentation "Managing Swedish forestry's impact on mercury in fish: Defining the impact and mitigation measures". För Future Forests referensgrupp PC1. Sättra Brunn, 7 oktober.
14. **Björkman, C.** Inbjuden till USAs ambassadör i Sverige, Mark Brzezinski, för diskussioner kring klimatförändringar och framtida samarbete mellan Sverige (SLU) och USA (Dartmouth).
15. **Björkman, C. & Klapwijk, M.** Presentation "Insektskadorna i framtidens skogar" vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
16. **Björkman, C.** Presentation om "Framtidens Växtskydd" på Nationella växtskyddskonferensen.
17. **Boberg, J.** Presentation om klimatförändringens inverkan på patogener. För Future Forests referensgrupp PC3. SLU, Ultuna, 20 februari.
18. **Boberg, J.** Presentation "Skadescenarion för svampangrepp på träd i framtidens klimat i Sverige" vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
19. **Egnell, G.** 2015. Standardisering - hållbarhetskriterier för biobränslen SIS TK526 AG6 - möte/workshop, September.

20. **Egnell, G.** 2015 Standardisering - hållbarhetskriterier för biobränslen CEN/TC 383/AG6 möte - Revidering av standarden, September.
21. **Egnell, G.** 2015. IEA bioenergy National task leader meeting – extension, September.
22. **Eklöf, K.** Presentation för Future Forests referensgrupp PC2. Arlanda, 28 januari.
23. **Fahlvik, N.** Presentation i fält om "Gran och björk i blandning: produktion och dimensionsutveckling i ett 32-årigt bestånd". För Future Forests referensgrupp PC1. Asa, 21 april.
24. **Fahlvik, N.** Presentation "Röjningsstyrkans och röjningstidpunktens inverkan på beståndsutveckling och ekonomi under en omloppstid". På exkursion arrangerad av SLU, Partnerskap Alnarp och Föreningen Skogen. Lenhovda, 6 oktober.
25. **Fahlvik, N.** Presentation av studie om röjningsstyrkans och röjningstidpunktens inverkan på virkesutbyte. För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
26. **Felton, A.** Presentation i fält om Hyggesfritt skogsbruk och biodiversitet. För Future Forests referensgrupp PC1. Asa, 21 april.
27. **Forsell, N.** Presentation "Economic consequences of alternative forest land-use strategies in Sweden – an analysis on national, European and global levels". Vid Future Forests styrelsemöte. Uppsala, 17 november.
28. **Futter, M.** Presentation "Conceptualizing the effects of forestry and other human disturbances on water quality in Swedish forests". För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
29. Gerhardt, K. & **Ranius, T.** Kunskap och värderingar kring miljöhänsyn vid biobränsleskörd. "Stubbskörd – hur påverkas klimat och miljö". Konferens arrangerad av SLU. Stockholm, 26 mars.
30. **Gunulf Åberg, A.** Presentation "Rotröta – konsekvenser vid hyggesfritt skogsbruk". På seminarieriet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser". KSLA, Stockholm, 28 april.
31. **Holmström, E.** Presentation i fält om förnygringsintensitet för att styra artsammansättning. För Future Forests referensgrupp PC1. Asa, 21 april.
32. **Holmström, E.** Presentation av modell för skattning av mängden björkplantor som etableras vid beståndsförnyring. För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
33. **Johansson, J.** Presentation av studie om Nationella skogsprogrammet. För Future Forests referensgrupp PC4. Stockholm, 12 mars.
34. **Keskitalo, C.** Presentation om jämförandestudie av policyprocesser. För Future Forests referensgrupp PC3. SLU, Ultuna, 20 februari.
35. **Klapwijk, M.** Presentation om konsekvenser av klimatförändringar på populationsdynamik. För Future Forests referensgrupp PC3. SLU, Ultuna, 20 februari.
36. **Kulgerová, L.** Presentation "Samspelet mellan hydrologi och ekologi: var finns mångfalden?" Hydrologidagarna, Göteborg, April.
37. **Laudon, H.** 2015. Presentation "The role of connectivity, landscape organization and catchment size for stream biogeochemistry". Öppet seminarium. Luleå Tekniska Universitet, Mars.
38. **Laudon, H.** Inbjuden presentation på exkursion anordnad av Bergvik skog och BillerudKorsnäs. Gävleborgslän, 17 april.
39. **Laudon, H.** 2015, Fältekursion med representanter från Skogsstyrelsen, skogsnäringen och andra forskare. Västerbotten, september.
40. **Laudon, H.** 2015, Fältekursion med representanter från Skogsstyrelsen, HaV och skogsnäringen. Ångermanland, oktober.
41. **Laudon, H.** Presentation "Mark & Vatten: Mål, vision & framtid". För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
42. **Lestander, R.** Presentation för Future Forests referensgrupp PC2. Arlanda, 28 januari.
43. **Lidskog, R.** Presentation "Beslutsfattande i extrema och reguljära situationer". För Future Forests referensgrupp PC4. Stockholm, 12 mars.
44. **Lidskog, R.** Presentation "Ett samhällsvetenskapligt perspektiv på risk och osäkerhet". På Future Forests exkursion i brandområdet. Västmanland, 8 oktober.
45. **Lidskog, R.** Presentation "Hur fattar markägare beslut under osäkerhet och risk? Jämförelse mellan storm och brand". På Future Forests exkursion i brandområdet. Västmanland, 8 oktober.
46. **Lidskog, R.** Presentation "Rådgivning under osäkerhet" vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
47. **Lundmark, T.** Inbjuden talare vid Jägmästarnas förenings årsmöte. Stockholm, 24 januari.
48. **Lundmark, T. & Nordin, A.** Presentation "Scientific mission – carbon balance of boreal forests" på workshopen "Circumboreal Forests in the Global Carbon Cycle: Climate Change Impacts and Mitigation Options. Arrangerad av Canadian Forest Service. Quebec City, Kanada, 17-19 mars.
49. **Lundmark, T.** Inledande talare "Inledning, bakgrund till analyserade alternativ". På seminarieriet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser". KSLA, Stockholm, 28 april.
50. **Lundmark, T.** Presentation "Kol och klimat". På seminarieriet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser". KSLA, Stockholm, 28 april.
51. **Lundmark, T.** Inbjuden talare. Skogsriket, Dalarna, 12 maj.
52. **Lundmark, T.** Inbjuden talare till rektor Lisa Sennerby Forsses avtackningsseminarium, 11 juni.
53. **Lundmark, T.** Inbjuden talare till Sveaskogs styrelse, 16 juni.
54. **Lundmark, T.** Presentation "Skog – klimatnytta – bioekonomi". Almedalen, 30 juni.
55. **Lundmark, T.** Inbjuden talare, Älvdalen, 20 augusti.
56. **Lundmark, T.** Presentation "Kan strukturerad dialog öka kvaliteten i beslut om skogen?" På Future Forests seminariedag "Skogens dialogprocesser" för ca 85 deltagare. KSLA, Stockholm, 31 augusti.
57. **Lundmark, T.** Presentation "Roadmap to adaptive management". För Future Forests referensgrupp PC4. Sätra Brunn, 7 oktober.
58. **Lundmark, T.** Inbjuden talare, stora Biokraft- och Värmekonferensen: Bioenergin i ett 100 procent förnybart energisystem, 3 november.
59. **Lundmark, T.** Moderator vid seminarieriet "Skogshögskolan 100 år" SLU, Umeå, 6 november.
60. **Lundmark, T.** Inbjuden talare "Trender i skogsbruket" Programrådet Nationella Skogsprogrammet. 19 november.
61. **Lämås, T.** Inbjuden presentation "Heureka-systemet: en smältdegel för skogsvetenskap och för kunskapsspridning?" vid seminarieriet "Skogshögskolan 100 år" SLU, Umeå, 6 november.
62. **Löfmarck, E.** Presentation "Mellan framtid och samtid: En intervjustudie om hur osäkerhet hanteras inom svensk skogsrådgivning". För Future Forests referensgrupp PC4. Sätra Brunn, 7 oktober.
63. **Löfmarck, E.** Moderator "Hur fattar markägare beslut under osäkerhet och risk?". På Future Forests exkursion i brandområdet. Västmanland, 8 oktober.
64. **Mårald, E.** Presentation "Nyttan med tvärvetenskap". På Energimyndighetens informationsturné vid Umeå universitet. Umeå, 18 februari.
65. **Mårald, E.** Inbjuden talare "Hur kom det sig att Sverige blev en skogsindustriell stormakt?". Skogsindustriveckan arrangerad av Skogsindustrierna. 16 april.
66. **Mårald, E.** Inledningsföreläsare "Skogliga dialogprocesser – symptom och lösning på vad?" På Future Forests seminariedag "Skogens dialogprocesser" för ca 85 deltagare. KSLA, Stockholm, 31 augusti.
67. **Mårald, E. & Sténs, A.** Presentation "Föränderliga idéer inom skogsbruket – en analys av begrepp i svenska och amerikanska skogsbrukstidskrifter över 100 år". För Future Forests referensgrupp PC4. Sätra Brunn, 7 oktober.
68. **Mårald, E.** Inledningsföreläsare på "Utan jord – inget liv eller Den goda jorden: Ett tvärvetenskapligt symposium". Arrangerat av Kungl. Fysiografiska Sällskapet i Lund och Skånska Akademien. Presentation: "Vad är jord? Ett idéhistoriskt perspektiv". Grand Hotel, Lund, 25 november.
69. **Mårald, E.** Inledningsföreläsare och avslutande kommentator på "Temadag miljöanalys 2015", arrangerat av SLU. Presentation: "Så blir mätvärden miljöproblem". Umeå 3 december.
70. **Nilsson, U.** Inbjuden presentation på exkursion anordnad av Bergvik skog och BillerudKorsnäs. Gävleborgslän, 17 april. Ändrat i texten.
71. **Nilsson, U.** Presentation "Virkesproduktion och ekonomi". På seminarieriet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser". KSLA, Stockholm, 28 april.
72. **Nilsson, U.** Flera presentationer om "Tallskogsskötsel". För IKEA, 7 maj.
73. **Nilsson, U.** Flera presentationer. Vid exkursion för Skogsforsks styrelse och stämma organiserad av Future Forests. Asa/Växjö, 2 juni.
74. **Nilsson, U.** Flera presentationer "Gallring i tall och korta". Exkursion i Västerbotten för SCA, 23 juni.
75. **Nilsson, U.** Flera presentationer om "Tallskogsskötsel".
- Exkursion i Sävsjöström och Linnebjörke, 6 oktober.
76. **Nilsson, U.** Presentationer av två studier om biodiversitet och omloppstider samt produktion. För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
77. **Nilsson, U.** Inbjuden presentation "Röjning". På exkursion anordnad av Södra. 29 oktober.
78. **Nordin, A.** Inbjuden presentation av Future Forests för KSLAs forskningspolitiska kommitté.
79. **Nordin, A.** Inbjuden presentation av Future Forests för KSLAs kommitté för Wallenbergpriset.
80. **Nordin, A.** Presentation "Tvärvetenskap för framtidens skogsbruk". Almedalen, 30 juni.
81. **Nordin, A.** Inbjuden presentation "På spaning efter framtidens skogsbruk" vid seminarieriet "Skogshögskolan 100 år" SLU, Umeå, 6 november.
82. **Ranius, T.** Presentation av studie om simulering av arter i framtida skogslandskap. För Future Forests referensgrupp PC4. Stockholm, 12 mars.
83. **Ranius, T.** Inbjuden talare "Stubbskörd – hur påverkas klimat och miljö". Kompensationsåtgärder för biologisk mångfald. Konferens arrangerad av SLU. Stockholm, 26 mars.
84. **Ranius, T.** Presentation "Omloppstidens inverkan på biologisk mångfald och ekosystemtjänster". För Future Forests referensgrupp PC4. Sätra Brunn, 7 oktober.
85. **Ring, E.** Presentation "Protection zones along surface water in the Nordic countries, Estonia and Latvia: - A review of legislation and forest certification standards". Baserad på studie av Ring, E., Bjarnadóttir, B., Finér, L., Johansson, J., Libiete, Z., Lode, E., Sandström, C., Stupak, I., Sætersdal, M. Vid möte för mark och vattengruppen inom "Målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruk", organiserat av SKS, oktober.
86. **Ring, E.** Presentation "Liten spårbildning med ris eller stockmattor som markskydd – resultat från två fältförsök". Vid möte för mark och vattengruppen inom "Målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruk", organiserat av SKS, oktober.
87. Rönnberg, J., Cleary, M., **Gunulf Åberg, A.** 2015. Poster presentation "Röta på poppel kan fördärva tillväxten! Tillväxtpotential för poppel och hybridasp kan vara underskattad". På "Biobränsle i energisystemet – dagens kunskapsläge och framtidens utmaningar". Energimyndighetens Bränsleprogram, Stockholm City Conference Centre, 6 maj.
88. **Sandström, C.** Presentation "Brev från framtiden: Önskvärda visioner från framtiden". Samiska veckan. Umeå, 3 mars.
89. **Sandström, C.** Presentationer av studier "attityder till skydd av skog bland markägare" samt "Önskvärda framtider". För Future Forests referensgrupp PC4. Stockholm, 12 mars.
90. **Sandström, C.** Presentation "Skogens spelplan, hur kom vi hit och vart är vi på väg?" Skogsnäringsveckan. Stockholm, 16 april.
91. **Sandström, C.** Presentation "Brev från framtiden: Önskvärda visioner om skogen". På seminariedagen "Det ska vara ett gott liv för oss som bor här arrangerat av Formas. Lycksele, 20 maj.
92. **Sandström, C.** Presentation "Skogens spelplan och behovet av en integrerad flernivåanalys". Vid exkursion för Skogsforsks styrelse och stämma organiserad av Future

- Forests. Asa/Växjö, 2 juni.
93. **Sandström, C.** Presentation "Vem styr över framtidens skog?" Om förutsättningar för den framtida svenska skogsanvändningen. Almedalen, 30 juni.
 94. **Sandström, C.** Presentation "Visioner av den framtida svenska skogen från fyra intressentgrupper". 17 september.
 95. **Sandström, C.** Presentation "Skogens nya spelplan, Mellan Globala Drivkrafter och Lokala visioner". Svenska kyrkans årliga möte rörande prästlönetillgångarna. Uppsala, 7 oktober.
 96. **Sandström, C.** Presentation "Förutsättningar för en hållbar vilthövdvalning". LRFs Viltkonferens. Sänga Säby, 8 oktober.
 97. **Sonesson, J.** Fyra presentationer "Mer eller mindre hyggefritt" Föredrag vid Skogsforsks Utvecklingskonferens februari-mars 2015 på fyra platser med totalt ca 700 deltagare.
 98. **Sonesson, J.** Föredrag om Future Forests för NRA-skog (National Research Agenda), ca 15 deltagare från branschen + forskningsfinansierare. 9 april.
 99. **Sonesson, J.** Föredrag om Future Forests för SLA:s stämmodeltagare vid Skogsnäringsveckan, ca 150 personer. 15 april.
 100. **Sonesson, J.** Presentation "Sociala värden kopplade till hyggesfri skötsel". På seminariet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser". KSLA, Stockholm, 28 april.
 101. **Sonesson, J.** Presentation i fält om Hyggesfritt skogsbruk och ekonomi. För Future Forests referensgrupp PC1. Asa, 21 april.
 102. **Sonesson, J.** Flera föredrag vid exkursion för Skogsforsks styrelse och stämma organiserad av Future Forests. Asa/Växjö, 2 juni.
 103. **Sonesson, J.** Presentationer av tre studier om blandskog, omloppstider och klimatnytta. För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
 104. **Sponseller, R.** Presentation "Nitrogen dynamics in managed boreal landscapes: recent advances and future research directions". För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
 105. **Stenlid, J.** Presentation "Ett naturvetenskapligt perspektiv på risk och osäkerhet". På Future Forests exkursion i brandområdet. Västmanland, 8 oktober.
 106. **Sténs A.** Inbjuden föreläsare vid symposium med ledningsgrupperna för Sveriges fyra Skogsägarföreningar. Arrangerat av Skogsägarna Norrskogs Forskningsstiftelse. Titeln på symposiet var "Vad händer med massaveden?". 5 februari.
 108. **Sténs, A.** Presentation av studie om skogens estetiska värden. För Future Forests referensgrupp PC4. Stockholm, 12 mars.
 109. **Sténs, A.** Moderator "Har branden och stormar haft någon effekt på skogssektorn?". På Future Forests exkursion i brandområdet. Västmanland, 8 oktober.
 110. **Wallertz, K.** Presentation i fält om markberedningens effekter på tillväxt av Douglasgran och gran. För Future Forests referensgrupp PC1. Asa, 21 april.
 111. **Wallertz, K.** Presentation av ett projekt om adaptiv skogsskötsel. För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra

- Brunn, 7 oktober.
112. **Widmark, C.** Presentation "Resultat från enkät till skogsägare rörande naturskydd". För Future Forests referensgrupp PC4. Sätra Brunn, 7 oktober.
 113. **Ågren, A.** Inbjuden talare "Hur kan vi ge ytvatten ett bättre skydd?" på Komatsu Forests årliga seminarie. SLU, Umeå, februari.
 114. **Ågren, A.** "Hur kan vattenkartorna användas för landskapsplanering?" Digitalt samverkansmöte, SLU/Trafikverket/Skogstyrelsen, februari.
 115. **Ågren, A. & Ring, E.** 2015. Markfuktighetskartor kommer att minska mängden körskador i skogen. Presentation på seminariet "Sötvattenövervakningen 50 år". Uppsala, maj.
 116. **Ågren, A.** Presentation "Minimera körskadorna inom skogbruket – Utveckling av bättre digitalt kartunderlag". Seminarie på Skogstekniska klustrets årsmöte. Företagshuset, Umeå, juni.
 117. **Ågren, A.** Presentation "Minimera körskadorna inom skogbruket – Utveckling av bättre digitalt kartunderlag". På workshop för Transportstyrelsen. SLU, Umeå, juni.
 118. **Ågren, A.** Presentation "Detaljerade vatten/markfuktighetskartor" Seminarie på workshop för SKS. SLU, Umeå, september.
 119. **Ågren, A.** Presentation "The role of biogeochemical hotspots, landscape heterogeneity and hydrological connectivity for minimizing forestry effects on water quality". För Future Forests referensgrupp PC1. Sätra Brunn, 7 oktober.
 120. **Ågren, A.** Inbjuden presentation "Miljöhänsynen inom skogbruket kan öka med nya kartor" vid seminariet "Skogshögskolan 100 år" SLU, Umeå, 6 november.

Organisationsansvar för möten och exkursioner med externa deltagare

1. **Bergh, J.** Medarrangör till exkursion om skogens kolbalans efter Gudrun för LRF skogsägarna och Södra skogsägarna.
2. **Bishop, K.** Organisation av workshop för den tvärvetenskapliga arbetsgruppen "Forestry, Mercury and Good Ecological Status". Sätra Brunn, 6 oktober.
3. **Ellison, D.,** Lundblad, M. & Petersson, H. Organisation av workshop "Re-imagining LULUCF and REDD+: Forest potential, low carbon roadmaps and the climate policy framework". Uppsala, 20-21 maj.
4. **Keskitalo, C.** Organisation av workshop för IUFRO Division 7: Forest Health Working Party on Social Dimensions of Forest Health. Umeå, 15-16 september.
5. **Laudon, H.** 12th Krycklan symposium i Umeå (100 deltagande forskare och stake holders).
6. **Laudon, H.** Organisation av referensgruppsmöte för PC2, Arlanda, 29 januari.
7. **Laudon, H.** Organisation av referensgruppsmöte för PC2, Sätra Brunn, 7 oktober.
8. **Lidskog, R.** Organisation av Future Forests exkursion på temat "Osäkerhet och risk" i skogsbrandsområdet i Västmanland för Future Forests referensgrupper. Västmanland, 8 oktober.
9. **Lundmark, T.** Moderator vid KSLAs akademisammankomst

"KSLA tar pulsen på det nationella skogsprogrammet". KSLA, Stockholm, 12 mars.

10. **Lundmark, T.** Organisation av slutseminarium för tematisk arbetsgrupp om Hyggesfritt skogsbruk. Seminariet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser" lockade ca 70 deltagare. KSLA, Stockholm, 28 april.
11. **Lundmark, T.** Organisation av Future Forests seminariedag "Skogens dialogprocesser" för ca 85 deltagare. KSLA, Stockholm, 31 augusti.
12. **Mossing, A.** Organisation av kvällsaktivitet om "science-to-policy communication" för forskare och beslutsfattare vid World Forestry Congress i Durban.
13. **Mossing, A.** Organisation av sido-event med forskningspresentationer och en avnämrapanel vid World Forestry Congress i Durban.
14. **Mårald, E.** Organisation av Future Forests seminariedag "Skogens dialogprocesser" för ca 85 deltagare. KSLA, Stockholm, 31 augusti.
14. **Nilsson, U. & Sonesson, J.** Organisation av referensgruppsexkursion för PC1, Växjö, Asa, 20-21 april.
15. **Nilsson, U.** Organisation av exkursion för IKEA, 7 maj.
16. **Nilsson, U.** Organisation av exkursion för Skogsforsks styrelse och stämma. Asa/Växjö, 2 juni.
17. **Nilsson, U.** Organisation av exkursion i Västerbotten för SCA, 23 juni.
18. **Nilsson, U.** Organisation av exkursion för Institutionen för sydvensk skogsvetenskap med flera deltagare från Future Forests i Sävsjöström och Linnebjörke, 6 oktober.
19. **Nilsson, U. & Sonesson, J.** Organisation av referensgruppsmöte för PC1, Sätra Brunn, 7 oktober.
20. **Nordin, A.** Organisation av fyra möten för Future Forests styrelse.
21. **Nordin, A.** Organisation av sido-event om framtiden för skogen och skogsbruket. Vid 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
22. **Nordin, A.** Organisation av seminarium om skogsbrukets klimateffekter under Almedalsveckan.
23. **Nordin, A.** Organisation av kvällsaktivitet om "science-to-policy communication" för forskare och beslutsfattare vid World Forestry Congress i Durban.
24. **Nordin, A.** Organisation av sido-event med forskningspresentationer och en avnämrapanel vid World Forestry Congress i Durban.
25. **Nordin, A.** Organisation av möte med efterföljande exkursion i Sätra Brunn, Västmanland, för Future Forests referensgrupper, oktober 2015.
26. **Nordström E.-M.** Deltagit som facilitator i workshop med stakeholders som organiserades av FOI inom backcasting-projektet. FOI, Stockholm, 13 maj.
27. **Sandström, C.** Organisation av fyra möten för Future Forests styrelse.
28. **Sandström, C.** Organisation av seminarium om skogsbrukets klimateffekter under Almedalsveckan.
29. **Sandström, C.** Organisation av kvällsaktivitet om "science-to-policy communication" för forskare och beslutsfattare vid World Forestry Congress i Durban.
30. **Sandström, C.** Organisation av sido-event med forskningspresentationer och en avnämrapanel vid World Forestry Congress i Durban.
31. **Sandström, C.** Organisation av referensgruppsmöte med PC4. Stockholm, 12 mars.
32. **Sandström, C.** Organisation av referensgruppsmöte med PC4. Sätra Brunn, 7 oktober.
33. **Sandström, C.** Organisation av Future Forests exkursion på temat "Osäkerhet och risk" i skogsbrandsområdet i Västmanland för Future Forests referensgrupper. Västmanland, 8 oktober.
34. **Sonesson, J.** Organisation av Future Forests workshop om Hyggesfritt med deltagare från SF, SLU och SKS. 22 januari.
35. **Sonesson, J.** Organisation av Future Forests workshop "Hyggesfritt skogsbruk och skogens sociala värden" med ca 10 personer från olika intressentgrupper. Uppsala, 13 april.
36. **Sonesson, J.** Organisation av slutseminarium för tematisk arbetsgrupp om Hyggesfritt skogsbruk. Seminariet "Hyggesfritt skogsbruk - möjligheter och konsekvenser" lockade ca 70 deltagare. KSLA, Stockholm, 28 april.
37. **Sonesson, J.** Organisation av exkursion för Skogsforsks styrelse och stämma. Asa/Växjö, 2 juni.
38. **Stenlid, J.** Organisation av referensgruppsmöte för PC3. SLU, Ultuna, 20 februari.
39. **Stenlid, J.** Organisation av referensgruppsmöte för PC3. Sätra Brunn, 7 oktober.
40. **Stenlid, J.** Organisation och inledning vid Future Forests seminarie "Skogens klimatnytta. Kolbalanser, risker och anpassningar. Utnyttjar vi möjligheterna på ett bra sätt?". KSLA, Stockholm, 20 oktober.
41. **Sténs, A.** Organisation av tematisk arbetsgrupp om skogens sociala värden i samverkan med SKS. Januari 2015 – april 2016.
42. **Sténs A.** Moderator vid Future Forests exkursion på temat "Osäkerhet och risk" i skogsbrandsområdet i Västmanland för Future Forests referensgrupper. Västmanland, 8 oktober.

Deltagande i möten som expertstöd inom ramen för policyskapande processer

1. **Bishop, K.** Naturvårdsverket December 2015. Assessment of needs for research on mercury in the forest landscape.
2. **Bergh, J.** Möte 5:e maj med Länsstyrelsen om "Robust skogsbruk i Kronobergs län" with extension activities and collaboration with a integrated LIFE-projekt for adaption to climate change.
3. **Bergh, J.** Ledamot i arbetsgrupp för den regionala skogsstrategin i Kronoberg, Kalmar och Jönköpings län.
4. **Björkman, C.** Panelist i slutdebatt vid Nationella växtskyddskonferensen.
5. **Boberg, J.** Invited speaker by the Swedish Board of Agriculture to a Nordic-Baltic meeting on the topic of "Monitoring and early warning systems of forest pathogens". Augusti.
6. **Fahlvik, N.** Effekter av ett förändrat klimat – SKA 15. Hillevi Eriksson, Nils Fahlvik, Michael Freeman, Clas Fries, Anna Maria Jönsson, Anders Lundström, Urban Nilsson, Per-Erik

Wikberg. Skogsstyrelsen. Rapport 12/2015.

7. **Forsell, N.** Inbjuden panelist "BioSustain stakeholder consultation workshop" organiserad av DG Energy. Bryssel, 7 december.
8. **Lundmark, T.** Ledamot i Nationella skogsprogrammets programråd.
9. **Lundmark, T.** Ledamot i styrgruppen för Hyggesfritt skogsbruk SKS.
10. **Lundmark, T.** Ledamot i Skogsstyrelsens nationella sektorsråd.
11. **Nordin, A.** Ledamot i panel för avslutande diskussion. Vid 17th IBFRA Conference, Towards a New Era of Forest Science in the Boreal Region. Rovaniemi, Finland, 24-29 maj.
12. **Nordin, A.** Ledamot i expertgrupp till den parlamentariska landsbygdskommittén.

Utbildning 2015

Handledning av forskarstuderande och studenter inom grundutbildningen

1. **Axelsson, P.** Biträdande handledare för doktorand Martin A. Ahlström.
2. **Axelsson, P.** Biträdande handledare för utbytesstudent Nicola Stefanuto, Italien.
3. **Bishop, K.** Huvudhandledare för doktorand Jason Galoway. "Temporal trends in mercury, methylated mercury and their relation to dissolved organic carbon: Simulation with the Riparian Integration Flow-Concentration Model". SLU, 2015.
4. **Bishop, K.** Huvudhandledare för doktorand Pianpian Wu. "Mercury transfers from water to biota".
5. **Bishop, K.** Biträdande handledare för doktorand Salar Valinia. "Credible targets for environmental management – Evaluating reconstructions of reference values for ecological status in surface waters". Disputation 17 september.
6. **Björkman, C.** Huvudhandledare för tre doktorander; Davide Bellone, Jörg Stephan, Anna-Sara Liman. Anna-Sara Liman "Omnivore population dynamics and trophic behaviour. Applications for sustainable willow short rotation coppice". Disputation 5 juni.
7. **Björkman, C.** Biträdande handledare för två doktorander; Kim Karlsson Moritz, Lina Lönnberg.
8. **Boberg, J.** Biträdande handledare för doktorand Miguel Ángel Redondo "Invasion biology of forest Phytosphthora spp in Sweden".
9. **Boberg, J.** Biträdande handledare för doktorand Diem Nguyen. "Functional Significance of Forest Biodiversity in Europe: The role of tree diversity in regulation of foliar fungal pathogens". Disputation 11 december.
10. **Boberg, J.** Biträdande handledare för doktorand Hanna Millberg. "Foliar fungi of Scots Pine (Pinus sylvestris)". Disputation 30 oktober.
11. **Fahlvik, N.** Examination av tre examensarbeten på

bachelornivå (påbörjade 2014). Pågående handledning av ett examensarbete på masternivå (Inventeringsmetodik för kvalitetssäkring av röjning med fokus på utbytet av viltfoder efter röjning).

12. **Futter, M.** Biträdande handledare till doktorand Nguyen, M. "Persistent Organic pollutants in forest landscapes".
13. **Futter, M.** Biträdande handledare till doktorand Ledesma, J.L. "Riparian zone controls on stream chemistry".
14. **Futter, M.** Biträdande handledare till doktorand Salar Valinia. "Credible targets for environmental management – Evaluating reconstructions of reference values for ecological status in surface waters". Disputation 17 september.
15. **Gunulf Åberg, A.** Huvudhandledare för magisteruppsats Urban, I. 2015. The effect of high stumps of Norway spruce at precommercial thinning on the spread of Heterobasidion parviporum. Final thesis no. 246, 33 p.
16. **Gunulf Åberg, A.** Huvudhandledare för magisteruppsats Hofmann, J. 2015. Efficacy of stump treatment depending on the stump size on Norway spruce. Final thesis no. 244, 28 p.
17. **Johansson, J.** Huvudhandledare för magisteruppsats Moa Gezelius. "Telling your CSR story: An explorative study of corporate storytelling's ability to solve the communicational challenges connected with CSR communication".
18. **Laudon, H.** Huvudhandledare 3 doktorander, samt biträdande handledare för 5.
19. **Laudon, H.** Huvudhandledning av 4 magisteruppsatser.
20. **Lundmark, T.** Biträdande handledare för två doktorander.
21. **Widmark, C.** (huvudhandledare) & Nordin, A. (biträdande handledare) för kandidatarbete på jägmästarutbildningen: "Studenters attityd till skog" av Carl Jansson och Stina Johansson.
22. **Nordin, A.** Huvudhandledare för en doktorand och två studenter på masternivå.
23. **Nordström E.-M.** Biträdande handledare för doktorand Julia Carlsson "Local participation in forest planning from a landscape perspective".
24. **Nordström E.-M.** Huvudhandledare för magisteruppsats Marcus Lundberg, "Skogsskötsel på Holmen Skogs tätortsnära marker kring Överum i Västerviks kommun", 30 hp, september 2015-februari 2016.
25. **Ring, E.** Biträdande handledare för Martin Rappe George och Linnea Hansson.
26. **Rist, L.** Biträdande handledare för doktorand Kerstin Varenius.
27. **Roberge, J.-M.** Huvudhandledare till magisteruppsats Trogen, N. 2015. "Restoration of white-backed woodpecker Dendrocopos leucotos habitats in central Sweden: modelling future habitat suitability and biodiversity indicators". MSc thesis 2015:8, Dept. of Wildlife, Fish and Environmental Studies, Swedish University of Agricultural Sciences (SLU), Umeå.
28. **Roberge, J.-M.** Huvudhandledare till magisteruppsats Ekblad, Elisabet. 2015. Förutsättningar för naturhänsyn i bestånd med contortatall (Pinus contorta). MSc thesis 2015:13, Dept. of Forest Ecology and Management, Swedish University of Agricultural Sciences (SLU), Umeå.

29. **Sténs A.** Handledning av tre studenter, Historia B, grundutbildningen.
30. **Widmark, C.** Huvudhandledare för doktorand Brian Danely "Attitudes toward natural consideration among Swedish non-industrial private forest owners".
31. **Widmark, C.** Huvudhandledare för magisteruppsats Miguel Rivière. "Forest owners and attitudes towards conservation policy in Sweden".

Kursansvar inom forskar- och grundutbildning

1. **Bishop, K.** Kursansvar för kursen "Aquatic Environmental Analysis" (Uppsala Universitet).
2. **Bishop, K.** Kursansvar för kursen "Environmental Assessment" (Uppsala Universitet).
3. **Boberg, J.** Kursansvar för kursen "How to write and publish a scientific paper". SLU, Uppsala, november 2014 – mars 2015 och oktober 2015 – mars 2016.
4. **Gemmel, P.** Kursansvar (för FF medfinansierade) doktorandkursen PFS0102 "Is science the basis for forest management in industrial forestry?" 8.0 credits i Future Forests regi riktad mot doktorander med bakgrund inom naturvetenskap, samhällskunskap och humaniora. 12 studenter, SLU.
5. **Johansson, J.** Kursansvar för kursen "Kvalitativ metod i miljövetenskap", Miljö och utvecklingsprogrammet, 7.5 hp. Södertörns högskola.
6. **Johansson, J.** Kursansvarig för B-uppsats i Miljö och utveckling, Miljö och utvecklingsprogrammet, 7,5 hp. Södertörns högskola.
7. **Laudon, H.** Kursansvar (för FF medfinansierade) doktorandkursen "Watershed Ecology and Biogeochemistry" med 25 doktorander från hela världen. Krycklan, Vindeln.
8. **Roberge, J.-M.** Kursansvar för kursen "Conservation Biology" BI1197 (feb-mar 2015), masternivå.
9. **Roberge, J.-M.** Kursansvarig för Project Based Advanced Course at the Department of Wildlife, Fish and Environmental Studies BI1076 (2015), masternivå.
10. **Sténs A.** Kursansvar för metoddeltagare i kurs i historia och idéhistoria. 7,5 hp. Umeå universitet.
11. **Sténs A.** Kursansvar för kursen "Kiruna, Norrland, världen: humanistiska perspektiv på människan och naturresurserna", 7,5 hp, grundutbildningen. Umeå universitet.
12. **Widmark, C.** Kursansvar för kursen "Svensk och internationell skogspolitik", SLU.

Övrig undervisning inom ramen för Future Forests

1. **Bergh, J.** Betygsnämnd vid Thomas Berg Haspers försvar av avhandlingen "Tree stomatal regulation and water use in a changing climate - From tropical to boreal ecosystems", 4 december.
2. **Bergh, J.** Opponent vid Piritta Torssonens försvar av avhandlingen "Potential of forest biomass production and utilization for mitigation of climate change in boreal conditions" (Forestales 192) vid Eastern Finland University.
3. **Bishop, K.** Undervisning på (FF medfinansierade) doktorandkursen "Watershed Ecology and Biogeochemistry" med

25 doktorander från hela världen. Krycklan, Vindeln.

4. **Björkman, C.** Undervisning på doktorandkursen "Advances in Ecology", SLU, Uppsala.
5. **Björkman, C.** Undervisning på doktorandkursen ICE15, Chemical Ecology, Alnarp.
6. **Björkman, C.** Undervisning på doktorandkursen "How to write and publish a scientific paper". SLU, Uppsala.
7. **Boberg, J.** Undervisning på doktorandkursen "How to write and publish a scientific paper". SLU, Uppsala.
8. **Fahlvik, N.** Undervisning på kursen "Planning in Sustainable Forest Management" inom masterprogrammet Euroforester.
9. **Felton, A.** Föreläsning "Mixed forests: better than monocultures?" På den internationella kursen "Broadleaves: Ecology, nature conservation, silviculture", SLU, Alnarp.
10. **Futter, M.** Undervisning på (FF medfinansierade) doktorandkursen "Watershed Ecology and Biogeochemistry" med 25 doktorander från hela världen. Krycklan, Vindeln.
11. **Johansson, J.** Examinator Master/magister-uppsats 15 hp i miljövetenskap, Södertörns högskola: Birgit Kromer, Framing the media agenda – The communication of electronic-waste export to developing countries in environmental organizations and the media.
12. **Johansson, J.** Examinator Master-uppsats 30 hp, i miljövetenskap, Södertörns högskola: Tania Nazrin Liza: "Waste management in Dhaka City Corporation".
13. **Johansson, J.** Examinator C-uppsats: Lisen Holmström. "En rättvisa eller flera? En studie av rättviselpluralism i samrådet inför bildandet av naturreservatet Gräsö östra skärgård".
14. **Keskitalo, C.** Föreläsning "Fallstudier av fternivåstyrning: implementering av vattendirektivet, anpassningspolitik i europeiska länder och specialfallet skog". På kursen "Samhällsplanering med miljöprofil" Umeå universitet.
15. **Laudon, H.** Totalt 20 timmar, varav 8 på grundutbildningen. SLU, Umeå.
16. **Lundmark, T.** Introduktionsföreläsning för nya jägmästarstudenter. September.
17. **Mossing, A.** Undervisning på (FF medfinansierade) doktorandkursen "Watershed Ecology and Biogeochemistry" med 25 doktorander från hela världen. Krycklan, Vindeln.
18. **Mossing, A.** Undervisning på kursen "Sustainable management of boreal forests", vt 2015. Föreläsning.
19. **Nilsson, U.** Föreläsare vid doktorandkurs i Future Forests regi "Is science the basis for forest management in industrial forestry?".
20. **Nordström E.-M.** Undervisning på kursen "Planvis som beslutsstöd för skoglig planering", ht 2015. Föreläsningar, övningar och litteraturseminarier.
21. **Nordström E.-M.** Undervisning på kursen "Sustainable management of boreal forests", vt 2015. Föreläsningar och övningar.
22. **Roberge, J.-M.** Föreläsare och handledare vid doktorandkurs i Future Forests regi "Is science the basis for forest management in industrial forestry?".
23. **Sonesson, J.** Föreläsare vid doktorandkurs i Future Forests regi "Is science the basis for forest management in industrial forestry?".

22. **Sténs A.** Metod 7,5 hp, på doktorandkurs i historia och idéhistoria. Umeå universitet.
23. **Sténs A.** Kiruna, Norrland, världen: humanistiska perspektiv på människan och naturresurserna, 7,5 hp, grundutbildningen. Umeå universitet.
24. **Wallertz, K.** Undervisning i fält under två dagar för jägmästarstudenter. Asa försökspark.
25. **Wallertz, K.** Undervisning för studenter från Alnarp inom masterprogrammet Euroforester.

Personal

Styrelse

Maria Norrfalk (ordförande)
 Wilhelm Agrell, Lunds Universitet
 Marianne Eriksson, LRF Skogsägarna (från december 2015)
 Sten Frohm, LRF Skogsägarna (till december 2015)
 Martin Holmgren, Stora Enso
 Olof Johansson, Sveaskog
 Lotta Möller, Skogssällskapet
 Ulf Silvander, Svenskt Friluftsliv
 Håkan Wirtén, WWF
 Thomas Nilsson (adjungerad), Mistra

Programledning

Annika Nordin, SLU, programchef
 Camilla Sandström, UmU, biträdande programchef
 Hjalmar Laudon, SLU
 Tomas Lundmark, SLU
 Erland Mårald, UmU
 Jan Stenlid, SLU
 Urban Nilsson, SLU
 Johan Sonesson, Skogforsk
 Annika Mossing, SLU, kommunikatör
 Linda Gruffman, SLU, programsekreterare

Kansli

Annika Nordin, SLU, programchef
 Camilla Sandström, UmU, biträdande programchef
 Annika Mossing, SLU, kommunikatör
 Jan-Peter Nordmark, ekonom
 Linda Gruffman, SLU, programsekreterare

Referensgrupper

Program Component 1: Future silviculture

Carl Agestam, Huddinge kommun
 Göran Bergqvist, Svenska Jägareförbundet
 Jonas Bergqvist, Skogsstyrelsen
 Dan Glöde, Hargs bruk
 Stina Moberg, Holmenskog
 Jesper Runge, Björnstorps & Svenstorps Godsförvaltning
 Per Simonsson, SCA

Program Component 2: Forest soils and waters

Elisabet Andersson, Skogsstyrelsen
 Stefan Bleckert, Sveaskog
 Mats Blomberg, Södra
 Gunilla Forsgren Johansson, Länsstyrelsen
 Lennart Henriksson, Natur och Människa

Per Olsson, Havs och Vattenmyndigheten

Program Component 3: Climate change mitigation and adaptation

Björn Boström, Naturvårdsverket
 Hillevi Eriksson, Skogsstyrelsen
 Åke Granqvist, Bergvik skog
 Fredrik Klang, Sveaskog
 Anna Lundborg, Energimyndigheten
 Karin Vestlund Ekerby, Skogsägarna LRF

Program Component 4: Balancing conflicting demands

Malin Andersson, Skogsstyrelsen
 Göran Andersson, Friluftsförbundet
 Maria Boström, Svenska samernas riksförbund
 Jonas Eriksson, Norra
 Linda Eriksson, Skogsindustrierna
 Johanna Fintling, Skogsägarna LRF
 Viktoria Hallberg, Sveriges Hembygdsförening
 Jan Terstad, Naturskyddsföreningen
 Henrik von Stedingk, FSC
 Fredrik Widemo, Svenska Jägareförbundet
 Britta Wännström, Länsstyrelsen
 Göran Örlander, Södra

Forskare

Elias Andersson, Umeå universitet
 Petter Axelsson, SLU
 Karin Beland Lindahl, Luleå tekniska universitet
 Johan Bergh, Linné universitetet
 Mats Berlin, Skogforsk
 Kevin Bishop, SLU
 Christer Björkman, SLU
 Johanna Boberg, SLU
 Gustaf Egnell, SLU
 David Ellison, expert advisor
 Kristina Espmark, SLU
 Nils Fahlvik, SLU
 Adam Felton, SLU
 Nicklas Forsell, IIASA
 Fredrik From, SLU
 Martyn Futter, SLU
 Peichen Gong, SLU
 Anna Gunulf Åberg, SLU
 Emma Holmström, SLU
 Artti Juutinen, Luke
 Johanna Johansson, UmU/Södertörns högskola
 Carina Keskitalo, UmU
 Maartje Klapwijk, SLU
 Florian Kraxner, IIASA
 Stig Larsson, SLU
 Hjalmar Laudon, SLU
 Rolf Lidskog, Örebro universitet
 Hanna Lundmark, SLU

Tomas Lundmark, SLU
 Lars Lundqvist, SLU
 Anders Lundström, SLU
 Tomas Lämås, SLU
 Erik Löfmarck, Örebro universitet
 Erland Mårald, UmU
 Urban Nilsson, SLU
 Annika Nordin, SLU
 Eva-Maria Nordström, SLU
 Tuomas Nummelin, Luke
 Maria Pettersson, Luleå tekniska högskola
 Thomas Ranius, SLU
 Maria Riala, Luke
 Eva Ring, Skogforsk
 Lucy Rist, SLU
 Jean-Michel Roberge, SLU
 Camilla Sandström, UmU
 Daniel Sjödin, Örebro universitet
 Johan Sonesson, Skogforsk
 Ryan Sponseller, UmU
 Jan Stenlid, SLU
 Anna Sténs, UmU
 Caroline Strömberg, Luleå tekniska universitet
 Kristina Wallertz, SLU
 Camilla Widmark, SLU
 Anneli Ågren, SLU
 Lars Östlund, SLU

Future Forests

En tvärvetenskaplig kompetensplattform för analys av komplexa forskningsfrågor om skogen

Future Forests är ett Mistra-program. Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) är programvärd. Programmet är en gemensam satsning av SLU, Umeå universitet och Skogforsk.

Forskningsprogrammet finansieras av:

- Mistra
- Svenskt skogsbruk: Sveaskog AB, Holmen Skog AB, SCA Skog AB, Bergvik Skog AB, Skogssällskapet och LRF Skogsägarna.
- SLU, Umeå universitet, Skogforsk

www.futureforests.se